

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ	2
01. Η Μάχη με τους Αμαληκίτες	3
02. Η Μάχη της Ιεριχώ	5
03. Η Μάχη της Γαι	7
04. Η Μάχη της Γαβαών	9
05. Η Μάχη κατά του Σίσερα	11
06. Η Μάχη του Γεδεών	13
07. Η Μάχη με τους Φιλισταίους	15
08. Ο Θρίαμβος της Μισπά	17

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: **ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ**

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

1. Η Μάχη με τους Αμαληκίτες

Μάχη με υψωμένα Χέρια

Ανάγνωσμα: Έξοδος 17:8-13

Η μάχη αυτή μάς είναι γνωστή ως η πρώτη μάχη που αναγκάστηκαν να δώσουν οι Ισραηλίτες μετά που πέρασαν την Ερυθρά Θάλασσα και συνάντησαν μπροστά τους τον εχθρικό λαό των Αμαληκιτών. Με βάση το περιστατικό αυτό, βλέπουμε ότι στον πνευματικό πόλεμο που αντιμετωπίζουμε σήμερα έχουμε να θυμόμαστε πάντοτε 3 πραγματικότητες:

1. Η Δυσκολία σίγουρα θα έρθει (Εξ 17:8-9)

Λίγο μετά που ο Μωυσής χτύπησε το βράχο και έβγαλε νερό για τους Ισραηλίτες, τους επιτέθηκαν οι Αμαληκίτες. Αν μπορούσαν, ούτε ο Μωυσής ούτε ο Ιησούς θα επέλεγαν τον πόλεμο. Κανένας χριστιανός δεν θέλει τον πόλεμο. Όλοι θέλουν την ειρήνη. Ο πόλεμος, όμως, έρχεται σ' εμάς. Ο Χριστός είπε ότι δεν ήρθε να φέρει ειρήνη αλλά πόλεμο. Δεν επιδίωκε, βέβαια, τον πόλεμο –ήξερε πως θα ήμασταν ενάντιοι στον ξεπεσμένο κόσμο. Κι αν ο κόσμος μισούσε εκείνον, αναπόφευκτα ο πόλεμος θα έβρισκε και εμάς· και το μόνο όπλο μας θα ήταν η μάχαιρα του Πνεύματος. Το ερώτημα είναι πόσο έτοιμοι είμαστε γι' αυτή τη μάχη όταν έρθει; Τα όπλα μας όπως η ανθεκτική πίστη, η δύναμη και η σοφία στις δοκιμασίες, αναπτύσσονται καλύτερα *πριν* χρειαστεί να τα χρησιμοποιήσουμε!

Οι Αμαληκίτες ήταν απόγονοι του Αμαλήκ, εγγονού του Ησαύ. Ζούσαν στη βόρεια Αίγυπτο και καθώς οι Ισραηλίτες περιπλανιούνταν στην έρημο για να βρουν νερό, ήταν θέμα χρόνου να έρθουν αντιμέτωποι με τους Αμαληκίτες. Οι Ισραηλίτες χτυπήθηκαν με τον πιο άνανδρο τρόπο: από τα νώτα. Οι Αμαληκίτες χτύπησαν τους πιο αδύναμους που είχαν ξεμείνει και έρχονταν πιο αργά στο τέλος της πορείας του λαού στην έρημο (Δτ 25:17-18), τους λεηλάτησαν και κρύφτηκαν, για να ολοκληρώσουν προφανώς τη σφαγή την επόμενη μέρα.

Υπάρχει λόγος που ο Παύλος μάς λέει να φορέσουμε ολόκληρη την πανοπλία του χριστιανού κι όχι να πάρουμε μόνο το ξιφος. Καθώς πορευόμαστε στη χριστιανική ζωή, συναντάμε στον δρόμο μας εχθρούς που δεν θέλουν απλά να μας προσπεράσουν, να κάνουν εκεχειρία μαζί μας ή ειρήνη. Θέλουν να μας καταστρέψουν. Στόχος του σατανά είναι να μας αποκόψει από τον Θεό και τον λαό του.

Οι δυσκολίες στη χριστιανική ζωή είναι σαν τις καταιγίδες που έρχονται εναντίον μας και θα μας βρουν αναπόφευκτα. Μπορεί να τις αποφύγουμε, αλλά δεν ελέγχουμε τις συνέπειες. Ο Ιωσήφ απέφυγε με επιτυχία τη γυναίκα του Πετεφρή, αλλά μπήκε φυλακή! Οι Αμαληκίτες δεν νοιάζονταν αν οι περιπλανώμενοι Ισραηλίτες ήθελαν ή όχι τον πόλεμο ή αν ήθελαν να φτάσουν ειρηνικά στη γη της Επαγγελίας.

Τι κάνουμε τότε; Πρέπει να προετοιμαζόμαστε για πόλεμο. Αυτό έκανε κι ο Μωυσής. Διέταξε τον Ιησού του Ναυή να ετοιμάσει στρατό και να πάει την άλλη μέρα να πολεμήσει τους Αμαληκίτες. Ο ίδιος, που ενδεχομένως δεν είχε την παλιά, νεανική του δύναμη, θα ανέβαινε στο βουνό και, όπως είχε κάνει παλιά με τον Φαραώ και τις πληγές, θα ύψωνε το ραβδί του εναντίον των εχθρών.

Όσο περισσότερο βιώνεις τη θαυμαστή χάρη του Θεού, την άφθονη ευλογία του, τη γεμάτη έλεος καθοδήγησή του, τη στοργική πρόνοιά του και τη θαυμαστή λύτρωσή του, τόσο περισσότερο εμπιστεύεσαι τον σωτήρα σου και τόσο λιγότερο φοβάσαι τον εχθρό σου.

2. Μάθε ποιος είναι ο Εχθρός (Εξ 17:10)

Ο Ιησούς του Ναυή ήξερε πως οι εχθροί ήταν οι Αμαληκίτες, αλλά ο Παύλος στο Εφ 6:12 μας θυμίζει ποιος ΔΕΝ είναι ο εχθρός μας. Δεν έχουμε να πολεμήσουμε εναντίον κανενός ανθρώπου, είτε αυτός είναι αμαρτωλός είτε αδελφός μας εν Χριστώ! Πολεμάμε ενάντια στα πονηρά πνεύματα που αντιστρατεύονται τον νόμο του Θεού.

Ποιος είναι ο εχθρός μας; Δεν είναι οι φονιάδες, οι κλέφτες, οι πόρνοι, οι άθεοι, οι ομοφυλόφιλοι, οι Μουσουλμάνοι και λοιποί άνθρωποι. Αγαπάμε τους ανθρώπους, αλλά μισούμε και πολεμάμε την αμαρτία και τις αντίθετες δυνάμεις του κόσμου. Πολλές φορές τα συναισθήματά μας μας απογοητεύουν, όταν δεν νιώθουμε και μεγάλη αγάπη για τους άλλους. Ιδίως όταν αυτοί δεν είναι και τόσο «αξιαγάπητοι». Κι ένας έλεγε ότι αν ήταν να αγαπάμε μόνο τους αξιαγάπητους, ο Χριστός δεν θα είχε πει το «αγαπάτε αλλήλους»! Ας μην ξεχνάμε ποτέ πως ο εχθρός μας δεν είναι «από σάρκα και αίμα», αλλά το Κακό, όπως ορίζεται στον Λόγο του Θεού –το κακό που προσπαθεί να διεισδύσει και να ενεργήσει μέσα στη ζωή όλων μας. Είτε μέσα από το κοσμικό φρόνημα είτε με τις εισηγήσεις του διαβόλου είτε με τον ίδιο μας τον εαυτό, αν δεν έχουμε νεκρώσει μέσα μας «τον παλαιό μας άνθρωπο».

3. Μην ξεχνάς ότι χρειάζεσαι Βοήθεια (Εξ 17:11-13)

Ο Ιησούς του Ναυή κάτω στην πεδιάδα πολεμάει, ενώ πάνω στο βουνό ο Μωυσής προσεύχεται και ο Ααρών με τον Ωρ ή Χουρ τον στηρίζουν, αλλά όλοι μοιράζονται τη νίκη! Μπορεί να μην είναι κανείς κήρυκας, αλλά να είναι δάσκαλος. Κάποτε ένας που έλεγε πως ήταν άθεος, ζήτησε να έρθει ο Χριστός στην καρδιά του όταν κόντευε να πεθάνει από μια βαριά αρρώστια και θυμήθηκε τα λόγια του ύμνου «Ο Χριστός με αγαπά, μου το λέει η Γραφή», που του είχε μάθει παιδί μια κοπελίτσα, δασκάλα στο Κυριακό Σχολείο. Τελικά δεν πέθανε, έγινε καλά και, πιστός πια, είναι σήμερα κήρυκας του ευαγγελίου ο ίδιος!

Μπορεί εξάλλου να μην είσαι δάσκαλος του Κυριακού, αλλά ένας απλός διάκονος της εκκλησίας. Κάποτε ένας πιστός διάκονος ανέλαβε ν' αναπληρώσει τον κήρυκα της εκκλησίας που ήταν άρρωστος. Περαιτέρω από κείνη την εκκλησία ο Σπέρτζον μπήκε κι άκουσε το μάθημα κι έδωσε την καρδιά του στον Χριστό –κι έγινε ο Σπέρτζον, «ο πρίγκιπας των ιεροκηρύκων» του 19^{ου} αιώνα στην Αγγλία! Μπορεί να νομίζεις ότι με το να είσαι ένας απλός βοηθός δεν προσφέρεις τίποτε, αλλά η νίκη του Ιησού του Ναυή έγινε πραγματικότητα με τη βοήθεια του Ααρών και του Ωρ.

Ο Μωυσής ύψωνε το ραβδί του για να ενθαρρύνει τους πολεμιστές του Ιησού και για να του θυμίσει ποιος ήταν στο πλευρό του και για ποιον πολεμούσε. Όταν όμως κρατούσε πολλή ώρα τα χέρια του ψηλά, κουραζόταν. Στον πνευματικό πόλεμο του πιστού, δεν έχει σημασία πόσο δυνατός είσαι σωματικά, ψυχικά ή πνευματικά, Κάποτε θα κουραστείς. Ακόμα και οι πιο δυνατοί διάκονοι και ποιμένες κουράζονται κάποτε, γιατί σηκώνουν τα βάρη των ανθρώπων που έρχονται σ' αυτούς να βρουν αποκούμπι, μια συμβουλή, μια υποστήριξη, μια λύση στα προβλήματά τους... Ό,τι έργο κι αν κάνουμε, κάποτε κουραζόμαστε. Τα χέρια του Ιησού κουράζονταν στη μάχη – και του Μωυσή στην προσευχή. Ίσως η ψυχική κούραση στον πνευματικό αγώνα να είναι μεγαλύτερη...

Όσο ήταν ψηλά τα χέρια του Μωυσή, ο στρατός νικούσε. Η νίκη της εκκλησίας είναι αποτέλεσμα διαρκούς πίστεως και προσευχής. Οι ποιμένες της εκκλησίας έχουν ανάγκη τις προσευχές της, οι διάκονοι το ίδιο. Όσο προσφέρεις στο έργο του Θεού, τόσο επέρχεται η κόπωση και τότε χρειάζεται ταπείνωση να ζητήσουμε τη βοήθεια των αδελφών μας. Ο Ααρών κρατούσε τον ένα βραχίονα και ο Ωρ τον άλλο –και ήρθε η νίκη!

Ίσως ο Θεός θέλει να μας διδάξει ότι η προσευχή πολλές φορές είναι ισχυρότερη από τα ανθρώπινα όπλα. Η προσευχή που γίνεται με πίστη και θερμή πνευματική νικάει τα όπλα της γνώσης, των χαρισμάτων, των ικανοτήτων, της τεχνολογίας... Όταν μένουμε μόνο σ' αυτά, και τα χέρια του Μωυσή κάποτε πέφτουν, νικούν οι Αμαληκίτες. Ο πνευματικός πόλεμος δεν αντιμετωπίζεται μόνο με τα ανθρώπινα όπλα.

Σήμερα στον δικό μας αγώνα έχουμε τον Κύριο Ιησού Χριστό, που είναι για μας και ο «Ιησούς» μας και ο «Μωυσής» μας. Ο Ιησούς μας ως αρχηγός της σωτηρίας μας και ο Μωυσής ως ο μεσίτης μας προς τον Πατέρα Θεό, για να μην εκλείψει ποτέ η πίστη μας (Λκ 22:32).

2. Η Μάχη της Ιεριχώ – Μάχη χωρίς Φωνή

Επτά Αρχές της Νίκης

Ανάγνωσμα: Ιησούς του Ναυή 6:1-21

ΣΤΗΝ παρούσα βιβλική μελέτη μας θα δούμε μια άλλη Μάχη του Κυρίου, αυτήν της Ιεριχώ. Ίσως είναι η πιο γνωστή, από τα χρόνια που πολλοί από μας πηγαίναμε στο Κυριακό Σχολείο. Επομένως, τα μαθήματα απ' αυτή τη μάχη είναι λίγο-πολύ γνωστά: Να έχουμε πίστη, να μη φοβόμαστε τον εχθρό όσο δυνατός κι αν είναι κλπ. Πέρα απ' όλα αυτά τα πολύ εποικοδομητικά, είναι ανάγκη να δούμε τους κανόνες, τις αρχές, με βάση τις οποίες ο λαός του Θεού κατέκτησε την οχυρή εκείνη πόλη. Και να δούμε πώς αυτές οι αρχές ισχύουν και για τις μάχες που δίνει ο σημερινός χριστιανός.

Μετά από 40 τόσα χρόνια περιπλάνησης στην έρημο, λόγω της απείθειας που έδειξαν στον Θεό, που τους οδηγούσε, η επόμενη γενιά από κείνη που βγήκε από την Αίγυπτο, δηλ. τα παιδιά τους, ίσως και τα εγγόνια τους, έφτασε μπροστά στη καλοοχυρωμένη Ιεριχώ. Η Ιεριχώ ήταν η αρχαιότερη (9000 π.Χ.) πόλη. Οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν το 8000 π.χ., στη νεολιθική εποχή, ίχνη τείχους και έναν κυκλικό πύργο. Τα τείχη έχουν πέσει προς τα έξω. Η Kathleen Keylon και άλλοι τα ταυτίζουν με της βιβλικής Ιεριχώ, ενώ άλλοι όχι. Είναι και η χαμηλότερη πόλη, περίπου 40 εκ. κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Ένα στρατηγικό οχυρό, που έπρεπε να το κυριέψει όποιος στρατός ήθελε να κατακτήσει τη Χαναάν. Ένα στρατηγικό οχυρό, που έπρεπε να το κυριέψει όποιος στρατός ήθελε να κατακτήσει τη Χαναάν. Στο Δευτερονόμιο (1:28) βλέπουμε ποια ήταν η αντίδραση του λαού όταν η «πλειοψηφία» των κατασκόπων τούς τα παρουσίασε μαύρα, σχετικά με την πόλη: σκέτη απογοήτευση και απαισιοδοξία! Στην Αποκάλυψη, ωστόσο, επανειλημμένα ο Χριστός αναφέρεται «εις τον νικώντα» και του υπόσχεται στεφάνια και βραβεία. Στη μελέτη μας, λοιπόν, θα δούμε μέσα από τη διήγηση της Βίβλου με το φως της Καινής Διαθήκης επτά Αρχές που θα μας οδηγήσουν στη νίκη.

1. Άκου τον Λόγο του Κυρίου (ΙησΝ 6:2)

Τι σου λέει ο Θεός στον Λόγο του; Ποιανού τη φωνή ακούς περισσότερο; Ο Κύριος είπε στον Ιησού: «Σου παραδίνω την Ιεριχώ, τον βασιλιά της και τους πολεμιστές της στα χέρια σου...» (ΙησΝ 6:2). Όταν, αιώνες αργότερα, ο Χριστός έδινε οδηγίες στους δικούς του, τους έλεγε: «Σας λέω να μην αγωνιάτε για τη ζωή σας τι θα φάτε και για το σώμα σας τι θα ντυθείτε.... Μη φοβάσαι, μικρό μου ποίμνιο...» (Λκ 12:22.32). Μη ακούς τον εχθρό. Καθώς οι Ισραηλίτες περπατούσαν γύρω από τα τείχη, οι γίγαντες πολεμιστές από πάνω τούς λοιδορούσαν. Στη Βίβλο έχουμε περιπτώσεις που ο σατανάς λοιδορεί τους πιστούς. Ξεκίνησε από τον κήπο της Εδέμ (Γεν 3:1) και συνεχίζει με τον Ιώβ, που τον λοιδορούσε η γυναίκα του (Ιωβ 2:9), με τον Δαβίδ, που τον λοιδορούσε ο Σιμεί (Β΄ Σαμ 16:5-8), με τον Ελισσαιέ που τον λοιδορούσε ο αξιωματούχος του βασιλιά (Β΄ Σαμ 7:2), με τον Παύλο που τον λοιδορούσε ο Φήλιξ (Πραξ 26:24). Τέλος, στην Αποκάλυψη (12:10) διαβάζουμε πως ο σατανάς είναι ο κατηγορός των αγίων και τους κατηγορεί μέρα νύχτα μπροστά στον Θεό, αλλά κάποτε θα εκδιωχθεί από τον ουρανό.

2. Κοίτα μπροστά με τα Μάτια της Πίστης (6:2)

Είναι επίσης εκπληκτικό τι είπε ο Κύριος στον Ιησού πριν τη μάχη. Είναι σαν να του έδειχνε την οχυρωμένη Ιεριχώ όταν του έλεγε: «Σου παραδίνω την Ιεριχώ, τον βασιλιά της και τους πολεμιστές της στα χέρια σου». Στον Βάμβα αποδίδεται ακριβώς ο προφητικός αόριστος: «Ίδου παρέδωκα...» Αργότερα, λίγο πριν μπουν στη γη της Επαγγελίας, ο Μωυσής θυμίζει στον λαό τι τους είχε πει παλιότερα: «Κοιτάξτε! Αυτός σας δίνει τη χώρα που απλώνεται μπροστά σας...» (Δτ 1:21). Τότε, όμως, οι περισσότεροι δυσφήμισαν τη χώρα. Η Πίστη (Ιησούς του Ναυή και Χάλεβ) βλέπει το ποτήρι μισογεμάτο, με δυνατότητα να ξεχειλίσει. Η Αμφιβολία βλέπει το ποτήρι μισοάδειο, και μεταδίδει την απογοήτευση και στο σύνολο. Η Πίστη δημιουργεί θετική σκέψη και φέρνει ηρεμία. Η Αμφιβολία δημιουργεί δυσαρέσκεια και φόβο, τα οποία με τη σειρά τους οδηγούν στο επαναστατικό πνεύμα. Η Πίστη βλέπει με τα μάτια του Θεού, ενώ η Αμφιβολία με τα μάτια του ανθρώπου.

3. Κράτα τη Σάρκα υποταγμένη (6:10)

Μεγάλη αλήθεια στη χριστιανική ζωή! Συχνά αφήνουμε τους φόβους του παλιού μας εαυτού, «του παλαιού ημών ανθρώπου» να επικρατούν μέσα μας. Όταν έχουμε μπροστά μας μια μάχη, μια δυσκολία, ένα πρόβλημα, η σάρκα εξεγείρεται και μας αποτρέπει να προχωρήσουμε. Λίγο πριν οι Ισραηλίτες περάσουν την Ερυθρά Θάλασσα, ο Μωυσής τους είχε πει να μη φοβούνται (Εξ 14:13-14). Τώρα ο Ιησούς τούς λέει περίπου τα ίδια: «Δεν θα βγάλετε άχνα...» (6:10). Το μήνυμα για μας σήμερα είναι: όταν σου επιτίθεται ο εχθρός, μην πιάνεις κουβέντα μαζί του. Πολύ φως παίρνουμε εδώ από τον απ. Πέτρο, που μας προτρέπει (στο Α΄ Πε 2:23) να μοιάσουμε στον Χριστό. Ο παλιός μας άνθρωπος μας ωθεί να ανεπιτεθούμε με σαρκικά μέσα. Αν, όμως, θέλουμε τη νίκη, πρέπει ν' ακολουθήσουμε την εντολή του Λόγου του Θεού. Και «κανένας ποτέ δεν μετάνιωσε γι' αυτά που... δεν είπε»!

4. Επικέντρωνε μόνο στον Κύριο (6:8-9)

Στην προς Εβραίους Επιστολή, μας δίνεται η εντολή να αποβλέπουμε μόνο στον Ιησού (Εβρ 12:2). Και διαβάζουμε πως η Κιβωτός του Κυρίου ξεχώριζε και την έβλεπαν όλοι. Έχοντας αυτή την εικόνα της πομπής των Ισραηλιτών, σκεφτόμαστε ότι είναι ανάγκη να τοποθετούμε τον εαυτό μας ακριβώς εκεί που μας θέλει ο Θεός, με την πίστη πως ο ίδιος είναι στο κέντρο της ζωής μας. Η Κιβωτός της Διαθήκης κατείχε την πιο τιμητική θέση στην πορεία του λαού γύρω από τα τείχη. Συμβόλιζε την παρουσία του Κυρίου και καθώς ήταν όλη φτιαγμένη από χρυσάφι, αστραποβολούσε στο κέντρο του λαού και όλοι μπορούσαν να τη δουν. Έτσι, γινόταν κατανοητό από όλους ότι η νίκη ήταν του Κυρίου, όπως και η μάχη ήταν του Κυρίου.

5. Περπάτα με Υπακοή (6:11-15)

Οι Ισραηλίτες περπατούσαν για 6 μέρες σιωπηλοί και την έβδομη αλάλαξαν, μετά την έβδομη περιφορά γύρω από την πόλη. Είναι πάγια εντολή και της Καινής Διαθήκης αυτή η εικόνα. Το περπάτημα του πιστού με τον Χριστό, όπως και των αγίων της Παλαιάς Διαθήκης με τον Θεό (Αβραάμ, Ενώχ, Μωυσής κλπ.) Σημαίνει ζωή σε απόλυτη υπακοή και υποταγή στον Κύριο (δες Κολ 2:6-2:7). Κάτι ανάλογο συνέβη και με τον βασιλιά Ιωσία (Β΄ Χρ 34:31).

6. Πίστεψε στη Νίκη (6:20)

«Οι ιερείς σάλπιγγαν με τις σάλπιγγες· και μόλις ο λαός άκουσε τον ήχο της σάλπιγγας, ξέσπασε σε μεγάλο αλαλαγμό και σωριάστηκε το τείχος». Ακόμα και στη μεγαλύτερη πίεση, φώναξε ξεκάθαρα το μήνυμα του ευαγγελίου. Δεν φοβόμαστε τον εχθρό, δεν προβάλλουμε τον εαυτό μας στον εχθρό, που σίγουρα είναι πιο δυνατός από μας, αλλά διακηρύττουμε το μήνυμα του Θεού, ακόμη κι αν αυτό μας στοιχίσει τον θάνατο. Οι Ισραηλίτες δεν ήξεραν τι θα γίνει· απλά ακολουθούσαν, υπάκουγαν και πίστευαν στη νίκη. Όταν ο Θεός σου λέει να μιλήσεις στη δική του ώρα, μίλα. Και πες ανάλογα με την περίπτωση ό,τι σου υπαγορεύσει το Πνεύμα του Θεού. Ο Χριστός ξεκαθάρισε στους δικούς του να μην αγχώνονται για την απολογητική τους (Μτ 10:19-20). Σημασία έχει ότι αυτά που θα λέμε δεν θα είναι σαρκική αντίδραση, όπως είδαμε παραπάνω, αλλά το Πνεύμα του Θεού που μας υπαγορεύει τι θα λέμε. Και η νίκη θα είναι σίγουρη!

7. Απόλαυσε τις Υποσχέσεις του Θεού (6:15-16)

Η διήγηση τελειώνει με τον πιο θριαμβευτικό τρόπο: «Αλαλάξτε τώρα! Ο Κύριος σας παρέδωσε την πόλη!» Εντύπωση εδώ κάνει η επανάληψη του αριθμού 7: επτά φορές, την 7^η μέρα, 7 τρομπέτες, 7 σαλπίσματα –όλα επτά. Γενικά ο αριθμός επτά διατρέχει όλη τη Βίβλο: από τις 7 μέρες της Δημιουργίας, εδώ, στην κατάληψη της Ιεριχώ και στα 7 χρόνια που πήρε στον Ιησού για να κατακτήσει όλη τη Χαναάν, στα 7 έθνη που έπρεπε να υποτάξει, στο Ιωβηλαίο έτος (7x7=49 χρόνια), καθώς αυτό συμβόλιζε την Πεντηκοστή, κ.ο.κ. ως τα εφτάρια της Αποκαλύψεως. Κατά τους ερμηνευτές ο αριθμός 7 συμβολίζει την τελειότητα σε καθετί που κάνει ο Θεός.

Μετά την κατάρρευση του τείχους, ο λαός έπρεπε να εισβάλει πάνω από τα ερείπια και να κατακτήσει την πόλη. Να κάνει δικό του αυτό που του υποσχέθηκε ο Θεός και ν' απολαύσει, να πανηγυρίσει τη νίκη του. Η χριστιανική ζωή είναι η απόλαυση των υποσχέσεων του Θεού. Η κατάληψη της Ιεριχώ και η εισβολή στη Χαναάν είναι μια εικόνα απόλαυσης της νέας ζωής του Χριστού. Δεν είναι αγώνας για κατάκτηση της αγιότητας. Αυτό τον αγώνα τον έκανε ο Χριστός στον σταυρό και στην επίγεια διακονία του, και τώρα μας χαρίζει την αγία ζωή ως δώρο διά της πίστεως. Η καθημερινή μάχη μας εναντίον της σάρκας, του κόσμου και του σατανά είναι αγώνας διά της πίστεως στον Χριστό. Γι' αυτό και η νίκη είναι δική του. Σ' εμάς απομένει να αγκαλιάσουμε τις υποσχέσεις του Θεού και να τις κάνουμε δικές μας. Αυτή είναι η ζωή της πίστεως.

Εύχομαι ο Θεός αυτή τη ζωή να τη χαρίσει σε όλους μας. Αμήν.

3. Η Μάχη της Γαι – Νίκη με έξυπνη Ενέδρα

Πώς να παγιδέψεις τη δική σου Γαι

Ανάγνωσμα:
Ιησούς του Ναυή 8:1-35

ΣΤΟ κεφάλαιο 8 του Ιησού του Ναυή βλέπουμε τον λαό Ισραήλ να αντιμετωπίζει την ίδια πόλη που είχε προσπαθήσει να κατακτήσει στο κεφάλαιο 7 –την πόλη της Γαι. Σ' εκείνη την πρώτη προσπάθεια κατάκτησης, οι κατάσκοποι των Ισραηλιτών είχαν πληροφορήσει τον Ιησού του Ναυή ότι «δεν πρόκειται για καμιά σπουδαία πόλη. Με 2-3 χιλιάδες στρατό μπορούμε να την κυριέψουμε» –του είπαν. Πράγματι η Γαι δεν ήταν καμιά σπουδαία πόλη.

Οι ερευνητές έχουν προσπαθήσει να εντοπίσουν την αρχαία Γαι με βάση τις βιβλικές περιγραφές και την τοπογραφία γύρω από τη Βαιθήλ. Η βασική υποψήφια θέση είναι: η Ετ-Τελ. Βρίσκεται περίπου 2–3 χλμ. ανατολικά της Βαιθήλ, στη σημερινή Δυτική Όχθη. Ανασκάφτηκε εκτενώς από τη Judith Marquet-Krause (1933–35), τον Joseph Callaway (1964–1972) και άλλους. Πρόκειται για μια πολύ μεγάλη και καλά οχυρωμένη πόλη της Εποχής του Χαλκού (περ. 3100–2400 π.Χ.) που όμως καταστράφηκε και εγκαταλείφθηκε γύρω στο 2400–2200 π.Χ.

Στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού (περ. 1550–1200 π.Χ.), δηλαδή στην εποχή που η Βίβλος τοποθετεί την κατάκτηση του Ιησού του Ναυή, η τοποθεσία ήταν ήδη έρημη ή ήταν πολύ αραιοκατοικημένη. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπήρχε πόλη για να κατακτηθεί στην εποχή που τοποθετείται η βιβλική αφήγηση. Τώρα, επειδή το et-Tell δεν ταιριάζει χρονικά με τη βιβλική αφήγηση, έχουν προταθεί άλλες θέσεις, περίπου 1,5 χλμ. νότια του Ετ-Τελ, που όμως δεν έχουν γίνει από όλους αποδεκτές. Οι περισσότεροι θεωρούν ότι η βιβλική αφήγηση είναι θεολογική ανακατασκευή και όχι κυριολεκτική ιστορία κατάκτησης. Πέρα απ' όλα αυτά, εμείς παίρνουμε το περιστατικό της Γαι (που σίγουρα κάποτε ήταν πραγματικό) σαν μια πολύ διδακτική εικόνα πνευματικής μάχης.

Ο Ιησούς του Ναυή παρασύρθηκε από τους κατασκόπους του, και έστειλε μόνο 3.000 στρατό, οι οποίοι όμως δεν κατάφεραν να καταλάβουν την πόλη. Οι κάτοικοί της αμύνθηκαν σθεναρά και πήραν φαλάγγι τους Ισραηλίτες, σκότωσαν μάλιστα κάπου 35 στρατιώτες. Το μεγαλύτερο κακό είναι ότι οι Ισραηλίτες έχασαν το θάρρος τους που είχαν μέχρι τότε και όλοι αναρωτιούνταν τι συνέβη (7:5-6). Ο Ιησούς έπεσε στα πατώματα και πενθούσε όλη τη μέρα αλλά ο Κύριος του είπε ότι στο στρατόπεδο υπήρχε κάποια αμαρτία, και γι' αυτό ο στρατός ηττήθηκε.

Η ιστορία είναι γνωστή: Με την καθοδήγηση του Κυρίου έριξαν κλήρους ανά φυλή, ανά συγγένειες και ανά οικογένειες και «πιάστηκε» η οικογένεια του Ζαβδί από την οποία κληρώθηκε ο Αχάν. Με την ανάκριση ο Αχάν ομολόγησε ότι είχε κλέψει μια βαβυλωνιακή στολή, 200 σίκλους ασήμι (=1.824 € - αγορ. αξία 40.000 €) κι ένα χρυσό ραβδί που ζύγιζε 50 σίκλους χρυσού (=40.000 € - αγορ. αξίας 150.000 €). Τότε ο λαός θανάτωσε με λιθοβολισμό τον Αχάν και την οικογένειά του και τους έκαψαν, Μετά ύψωσαν από πάνω τους ένα μεγάλο σωρό πέτρες και έτσι σταμάτησε η οργή του Κυρίου (7:20-27).

Προτού προχωρήσουμε στη συνέχεια της ιστορίας, καλό είναι να ξέρουμε ότι στη βιβλική τυπολογία, η Γαι συμβολίζει τη σάρκα. Το όνομα Γαι σημαίνει «σωρός ερειπίων», και είναι μια πολύ καλή συμβολική περιγραφή της σάρκας δηλ. του παλαιού ανθρώπου. Η πρώτη αναφορά της πόλης απαντάται στη Γένεση (12:8), όπου διαβάζουμε ότι ο Αβραάμ έστησε τη σκηνή του μεταξύ Βαιθήλ και Γαι. Το όνομα Βαιθήλ σημαίνει «οίκος Θεού» –και δυστυχώς πολλοί χριστιανοί σήμερα ζουν ανάμεσα στον οίκο του Θεού και σε σωρούς ερειπίων... Μπορεί να ζει κανείς ως χριστιανός στον χώρο της νίκης ή στον χώρο της ερήμωσης και της ήττας. Η ζωή μας εν Χριστώ θα είναι είτε του τύπου της Βαιθήλ είτε του τύπου της Γαι. Κι αυτό εναπόκειται σ' εμάς να το αποφασίσουμε και να ζήσουμε τη ζωή της νίκης ως πιστοί του Χριστού!

Η συνέχεια είναι αυτή που μας απασχολεί στην αποψινή μελέτη μας. Ο Ιησούς του Ναυή εφάρμοσε ένα έξυπνο σχέδιο, με υπόδειξη του Κυρίου, για να καταλάβει την πόλη. Ξεκίνησε ο ίδιος με ένα τμήμα του στρατού (5.000 άνδρες) και στρατοπέδευσε έξω από τα τείχη της Γαι. Ο βασιλιάς της Γαι όταν είδε τους Ισραηλίτες στην κοιλάδα

έξω από τα τείχη του, βγήκε με όλο τον στρατό του να τους πολεμήσει κι ο Ιησούς προσποιήθηκε ότι υποχωρεί. Ο στρατός της Γαι τον καταδίωξε για μεγάλη απόσταση έξω από την πόλη μαζί με όλο τον λαό της πόλης, αλλά δεν ήξερε ότι οι Ισραηλίτες τού είχαν στήσει ενέδρα στα δυτικά της πόλης. Έτσι, στην κρίσιμη στιγμή ο Κύριος διάταξε τον Ιησού να αντεπιτεθεί στην πόλη μαζί τους στρατιώτες της ενέδρας, και έτσι την κατέλαβαν και της έβαλαν φωτιά θανατώνοντας 12.000 άνδρες της Γαι.

Όπως συνέβη τότε με τους Ισραηλίτες, συχνά κι εμείς χάνουμε μάχες εναντίον της δικής μας προσωπικής Γαι, δηλαδή της σάρκας, αλλά καλούμαστε να στήσουμε ενέδρα στη σάρκα που μας νικάει. Αυτό φαίνεται αδύνατο, αλλά ο Χριστός μέσα μας μας διδάσκει πώς μπορεί αυτό να γίνει και να συνεχίσουμε νικηφόρα τη ζωή μας. Κι αυτό μπορεί να γίνει σε τρία στάδια, όπως και στην ιστορία μας:

1. Η Υπόσχεση της Νίκης (18:1-2)

Στο πρώτο εδάφιο του κεφαλαίου 8 διαβάζουμε την υπόσχεση του Θεού για νίκη. Η νίκη ενάντια στη σάρκα είναι υπόσχεση του Θεού. Στην Καινή Διαθήκη ο Θεός μάς δίνει κι ολόκληρη πανοπλία για να πολεμήσουμε και να νικήσουμε (Εφ 6). Στο εδ. 2 του κεφαλαίου μας διαβάζουμε την εντολή να περιμένουμε. Η ενέδρα είναι ενέργεια που προϋποθέτει υπομονή, που σημαίνει οργάνωση και όχι επιπολαιότητες και υποτίμηση του αντιπάλου. Κι ο Γκάντι έλεγε ότι «το να χάνεις την υπομονή σου σημαίνει να χάνεις τη μάχη».

2. Η Πραγμάτωση της Νίκης (εδ. 3-26)

Μετά την ψυχολογική προδιάθεσή μας περιμένοντας την επέμβαση του Κυρίου, ο Κύριος μας κάνει γνωστό το σχέδιό του (εδ. 3-17). Ο Θεός στην ιστορία μας είπε στους Ισραηλίτες πώς ακριβώς να οργανώσουν την επίθεση. Ο Θεός πάντα έχει το σχέδιό του για να μας οδηγήσει στη νίκη σε τέσσερα «πεδία»: (α) Με τον *καταρτισμό* μας και την καθημερινή τροφή με τον Λόγο του. Μας καλεί να λαχταρήσουμε όπως το βρέφος το γάλα της μητέρας του (Α΄ Πε 2:2· Β΄ Τιμ 2:15). (β) Ο ίδιος ο Κύριός μας μας παροτρύνει να επιμένουμε στην *προσευχή* και να μην κουραζόμαστε να ζητάμε οτιδήποτε από τον Θεό. Γιατί όχι και την καθημερινή μας νίκη... (Λκ 18:1). (γ) Η παρακολούθηση της *διδασκαλίας* του Λόγου του Θεού (Εβρ 10:25). (δ) Η *κοινωνία των αγίων* είναι σημαντικό στήριγμα στη ζωή μας που μας ενδυναμώνει στην πίστη και στον αγώνα μας (Α΄ Κορ 12:27). Όλα αυτά μας δυναμώνουν και μας βοηθούν να αναπτυχθούμε στην πίστη του Χριστού. Αν παραμελούμε αυτά τα πνευματικά πεδία ανάπτυξης, θα υποφέρουμε πνευματικά και θα παρασυρόμαστε ευκολότερα από τη σάρκα.

Ποια είναι η πνευματική έννοια της «σάρκας» στην Καινή Διαθήκη; Ειδικά στα γραπτά του απ. Παύλου, η λέξη «σάρξ» αποκτά πνευματική διάσταση, αντίθετη προς το Πνεύμα του Θεού. Μ' αυτή την έννοια, η «σάρκα» δηλώνει την ανθρώπινη φύση όπως αυτή έχει διαφθαρεί από την αμαρτία, δηλαδή τον παλαιό άνθρωπο, τον παλαιό εαυτό, που ζει χωρίς τη χάρη του Θεού και καθοδηγείται από τα πάθη και τις εγωιστικές επιθυμίες (Ρωμ 8:8· Γαλ 5:19-21) σε αντίθεση με τον καρπό του Πνεύματος (Γαλ 5:22). Ο αγώνας μας είναι να νεκρώνουμε τη «σάρκα και τις επιθυμίες» στις οποίες αυτή μας οδηγεί, μολονότι κάποτε στη ζωή μας πεθάναμε ως προς την αμαρτία: *ἀπεθάνετε γὰρ - νεκρώσατε οὖν* (βλ. Κολ 3:3-5).

3. Η Διατήρηση της Νίκης (27-35)

Για να έχει αξία μια νίκη, ακόμη και με τα κοσμικά δεδομένα, πρέπει να είναι βιώσιμη. Να μην είναι ένα πυροτέχνημα, όπως ήταν η νίκη του βασιλιά της Γαι την πρώτη φορά. Με αυτή την έννοια πρέπει και η νίκη του χριστιανού να είναι βιώσιμη και να κάνουμε το παν για να την κρατήσουμε σταθερή στη ζωή μας. Αυτό γίνεται με δύο τρόπους: α) *Με τον θάνατο της σάρκας – τη νέκρωση της* (27-29). Μια καλή εικόνα είναι το βάπτισμα. Έχουμε σταυρωθεί μαζί με τον Χριστό στην αναγέννηση, και με το βάπτισμα θάπτουμε τον παλιό εαυτό μας κι ανασταινόμαστε σε μια καινούργια ζωή. β) *Με τη συνεχή αφιέρωση* (30-35). Στα εδάφια αυτά διαβάζουμε ότι ο Ιησούς έχτισε ένα θυσιαστήριο στον Κύριο, όπως τον είχε διατάξει ο Μωυσής πριν πεθάνει, και πάνω σ' αυτό πρόσφεραν στον Κύριο ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας. Οι θυσίες κοινωνίας (Λευ 3) σκοπό είχαν να ευχαριστήσουν τον Θεό για οποιαδήποτε ευεργεσία του στον λαό. Κι όπως λέει και το όνομά τους διατηρούσαν σταθερή τη σχέση (κοινωνία) του λατρευτή με τον Κύριο. Για τις αμαρτίες πρόσφεραν θυσίες εξιλέωσης (Λευ 4), θυσίες επανόρθωσης για τις αμαρτίες που έγιναν από άγνοια (Λευ 5), πέρα από τη μεγάλη Ημέρα του Εξιλασμού μία φορά τον χρόνο (Λευ 16). Η Καινή Διαθήκη συνοψίζει όλες αυτές τις θυσίες στη θυσία που πρόσφερε ο Χριστός στον σταυρό (Εφ 2:17-19· Εβρ 7:23-28). Αν μένουμε διαρκώς ενωμένοι με τον Χριστό, νικάμε τη Γαι της σάρκας. Κάθε φορά που η οποιαδήποτε αμαρτία μάς αποκόπτει από τον Χριστό «πεθαίνουμε» και η Γαι της σάρκας μάς τρέπει σε άτακτη φυγή (Ρωμ 8:12-14). Ο Θεός όμως, αν ομολογήσουμε και καταδικάσουμε αυτή μας την αμαρτία, είναι έτοιμος να μας οδηγήσει προς τη νίκη.

4. Η Μάχη της Γαβαών Το Κακό δεν είναι το Τέλος

Ανάγνωσμα: ΙησΝ 9:1-17· 10:1-15

Η συγκεκριμένη Μάχη του Κυρίου είναι γνωστή σαν η μάχη που κερδήθηκε επειδή ο Ιησούς του Ναυή ζήτησε από τον Κύριο να παρατείνει τη διάρκεια της ημέρας εκείνης που η μάχη εξελισσόταν νικηφόρα υπέρ των Γαβαωνιτών. Και ενώ ήταν πρωτόφαντο και μοναδικό φαινόμενο να ανατραπούν οι νόμοι της φύσης (ΙησΝ 10:14), η ιστορία της Γαβαών οδηγεί τον χριστιανό σε πολύ σπουδαιότερα συμπεράσματα. Και κυρίως, πώς να χειριζόμαστε άσχημες καταστάσεις της ζωής.

Η ιστορία ξεκινάει από μια πράξη απάτης των κατοίκων της Γαβαών εναντίον του Ιησού του Ναυή. Η εντολή του Κυρίου προς τους Ισραηλίτες ήταν να εξοντώσουν τους λαούς που βρίσκονταν στη γη της Επαγγελίας.

1. Το Κακό κάποτε μοιάζει με Καλό (ΙησΝ 9:1-15)

Οι Χαναναίοι είχαν φοβηθεί τους Ισραηλίτες πριν αυτοί κυριέψουν την Ιεριχώ και την Γαι, αλλά μετά απ' αυτά τα γεγονότα ήξεραν ότι ήταν απλώς θέμα χρόνου μέχρι ο Ιησούς του Ναυή και ο στρατός του να τους επιτεθούν. Τότε, οι Γαβαωνίτες διαχώρισαν τη θέση τους από τους άλλους 5 βασιλιάδες της περιοχής και προσπάθησαν να γλιτώσουν με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο: αποφάσισαν να εξαπατήσουν τον Ιησού του Ναυή κάνοντας συμφωνία ειρήνης μαζί του, κρυφά από τους υπόλοιπους βασιλιάδες. Το πρόβλημα ήταν ότι η Γαβαών απείχε μόλις 40 χλμ. από το στρατόπεδο των Ισραηλιτών στη Γιλγάλ κι ο Ιησούς είχε εντολή να καταστρέψει και αυτή την πόλη-κράτος, μαζί τα υπόλοιπα έθνη, χωρίς να κάνει κανενός είδους συνθήκη μαζί τους (Δτ 7:1-2). Έτσι, ο μόνος τρόπος να πετύχει το σχέδιο εξαπάτησης ήταν να πείσουν τους Ισραηλίτες ότι προέρχονταν από μια πολύ πολύ μακρινή περιοχή.

Οι Γαβαωνίτες ήταν οι Ευαίοι (9:7 κ. αλλ.) και, φαίνεται, είχαν μάθει γι' αυτή την τακτική των Ισραηλιτών. Ντύθηκαν, λοιπόν, με παλιά, τριμμένα ρούχα, τα γαϊδούρια τους τα βαρυφόρτωσαν με φθαρμένα σακιά με στάρια και κρασί, φόρεσαν παλιά ποδήματα και κουρελιασμένα ρούχα, και για τον δρόμο πήραν τριμμένο, ξερό ψωμί. «Το 'παιξαν» ταιλιπωρημένοι οδοιπόροι που έρχονταν από χώρα μακρινή. Όλα φαινόταν νόμιμα κι αθώα –ήταν όμως όλα απατηλά. Το ερώτημα είναι πώς ξεγελάστηκε ο Ιησούς του Ναυή και τους πίστεψε, αφού είχε μαζί του τον Θεό. Το πρόβλημα ήταν ότι σ' αυτή την περίπτωση δεν ρώτησαν τον Θεό (ΙησΝ 9:14)!

Γιατί κι εμείς δεν βρίσκουμε χρόνο να προσευχηθούμε, όταν πρόκειται να πάρουμε μια απόφαση ως χριστιανοί; Τι είναι αυτό που μας κάνει να προχωρήσουμε μόνοι μας; Υπάρχουν 3 λόγοι: (α) Είμαστε ανυπόμονοι και δεν έχουμε χρόνο να προσευχηθούμε. (β) Έχουμε ήδη αποφασίσει τι θέλουμε να κάνουμε, αλλά φοβόμαστε μήπως δεν συμφωνήσει μ' εμάς ο Θεός! (γ) Τέλος, έχουμε την αυτοπεποίθηση ότι «μπορούμε και μόνοι μας». Κι αυτό ίσως είναι και ο πιο συνηθισμένος λόγος που δεν ζητάμε τη συμβουλή του Κυρίου. Για μας τους πιστούς, όμως, η οδηγία του Κυρίου δεν είναι προαιρετική. *Οφείλουμε* να τη ζητάμε. Ο Warren Wiersbe (εργάτης του ευαγγελίου, καθηγητής της Βίβλου και συγγραφέας) έγραψε κάποτε: «Δεν ζητάμε το θέλημα του Θεού όπως οι πελάτες που αναζητούν το καλύτερο για να το αγοράσουν, αλλά είμαστε δούλοι που υπακούμε στον Κύριο».

2. Το Κακό τελικά αποκαλύπτεται ότι είναι Κακό (ΙησΝ 9:16-27)

Μπορεί κάτι ψεύτικο κι απατηλό να φαίνεται αθώο για λίγο χρονικό διάστημα, ενώ δεν είναι στην πραγματικότητα, αλλά τελικά η αλήθεια θα αποκαλυφθεί. Το συναίσθημα ότι τα θαλασσόσαμε δεν είναι καθόλου ευχάριστο. Παρ' όλα αυτά, όλα τα λάθη πρέπει κάποια στιγμή να αντιμετωπίζονται. Το ότι οι Γαβαωνίτες αποδείχτηκαν ανέντιμοι δεν αλλάζει την πραγματικότητα: η συνθήκη εξακολουθούσε να ισχύει. Είχε γίνει με όλο το τυπικό ενώπιον του Θεού και απλά δεν μπορούσε να αγνοηθεί. Ο Ιησούς και ο λαός δεν μπορούσαν να την ακυρώσουν. Είχαν δεσμευτεί. Και τώρα απλώς θα έπρεπε να διαχειριστούν μια κατάσταση, που δεν ήταν και τόσο ομαλή. Όταν, όμως, κάνουμε ένα

λάθος, ο Θεός είναι πρόθυμος να μας συγχωρήσει! Παρά το γεγονός ότι αυτό δεν ήταν το τέλειο σχέδιο του Θεού για τους Ισραηλίτες, ο Θεός έβγαλε κάτι καλό απ' αυτό. Τελικά αυτός ο λαός, οι Γαβαωνίτες θα γίνονταν αναπόσπαστο κομμάτι του Ισραηλιτικού έθνους: Τόσο στον Έσδρα (2:58.70 κ.αλλ.) όσο και στον Νεεμία (3:31 κ.αλλ.) συναντάμε (στη μετ. Βάμβα) τον όρο *Νεθινείμ*. Αυτοί οι Νεθινείμ ήταν «απόγονοι των υπηρετών του ναού» (όπως αποδίδει η Νέα Μετάφραση της Βίβλου), μη Ισραηλίτες, που έκαναν τις ταπεινές δουλειές στον ναό (Α΄ Χρ 9:2). Αν αναζητήσουμε την ιστορία αυτών των Νεθινείμ θα φτάσουμε εδώ, στη Γαβαών, όπου ο Ιησούς του Ναυή ναι μεν δεν θανάτωσε τότε τους Γαβαωνίτες, όπως ήθελε ο λαός του, αλλά τους υποχρέωσε να κάνουν τις πιο ταπεινωτικές δουλειές στο θυσιαστήριο του Κυρίου και αργότερα στον ναό (ΙησΝ 9:26-27). Με τα χρόνια, οι Γαβαωνίτες βοήθησαν στη λατρεία του Θεού και σταδιακά τον δέχτηκαν και οι ίδιοι. Τετρακόσια περίπου χρόνια αργότερα, ο Δαβίδ έστησε τη σκηνή του Μαρτυρίου στη Γαβαών. Το θυσιαστήριο και το ιερατείο ήταν εκεί (Α΄ Χρ 16:39- 21:29). Τουλάχιστον ένας από τους ισχυρούς άνδρες του Δαβίδ ήταν Γαβαωνίτης (Α΄ Χρ 12:4).

Ακόμα κι όταν έχουμε προξενήσει ένα τεράστιο χάος, ο Θεός είναι πρόθυμος να παρέμβει και να μας σώσει! Ο Θεός είναι ελεήμων Θεός και σίγουρα είναι πολύ περισσότερο αγαθός για μας από ό,τι μας αξίζει. Δεν ανταποδίδει «κατά τις αμαρτίες μας...» (Ψλ 103:10-11).

Τέλος, από την εξέλιξη της ιστορίας βλέπουμε ότι:

3. Το Κακό είναι ανίσχυρο μπροστά στον Θεό (10:1-15)

Η ιστορία με την εξαπάτηση των Ισραηλιτών δεν τελειώνει εδώ. Στο επόμενο κεφάλαιο, το 10, το επίκεντρο της ιστορίας μεταφέρεται από τη Γαβαών στην Ιερουσαλήμ, 8 χλμ. περίπου νοτιότερα. Ο βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, ο Αδωνισέδεκ, πανικοβλημένος από τις νίκες του Ιησού στην Ιεριχώ και στη Γαι, έκανε μια μεγάλη συμμαχία των πόλεων-κρατών: Χεβρών, Ιαρμούθ, Λαχίς και Εγλών, για να επιτεθούν στην πολύ μεγαλύτερη πόλη-κράτος της Γαβαών (μεγαλύτερη και από τη Γαι), επειδή είχε κάνει συνθήκη με τον Ιησού και τους Ισραηλίτες. Πέντε συνολικά πόλεις-κράτη (μαζί με την Ιερουσαλήμ).

Έτσι, οι Γαβαωνίτες, που τώρα απειλούνταν από τη μεγάλη συμμαχία, ζητούν τη βοήθεια των Ισραηλιτών συμμάχων τους. Αν καλοξετάσουμε την ιστορία, θα δούμε ότι παρ' όλο που οι Ισραηλίτες παγιδεύτηκαν και δημιούργησαν μια άσχημη κατάσταση, επειδή δεν είχαν συμβουλευτεί τον Κύριο, ο Θεός δεν τους εγκατέλειψε. Κι αυτό συμβαίνει επειδή ο Θεός δεν θεωρεί τα λάθη μας σαν κάτι μόνιμο και τελεσίδικο. Παίρνει στα σιβιρά του χέρια το χάος που δημιουργούμε, όταν ο διάβολος μας εξαπατά, και το μεταστρέφει σε κάτι καλό για τον λαό του. Τι ήταν αυτό;

Οι Ισραηλίτες κανονικά θα έπρεπε να επιτεθούν χωριστά σε μία μία απ' αυτές της πόλεις-κράτη και να χάνουν χρόνο και δυνάμεις, καθώς θα πολιορκούσαν για πολλές μέρες τα τείχη της καθεμιάς προτού εισβάλουν σ' αυτήν και την κατακτήσουν. Τώρα συνασπίζονται όλοι αυτοί οι πέντε βασιλιάδες εναντίον του Ιησού και των Γαβαωνιτών σε μία μάχη. Κι αυτό ήταν έργο του Θεού. Λες και ο Κύριος ήθελε ο λαός του να κατακτήσει πολύ πιο σύντομα τη γης της Επαγγελίας! Εξάλλου, τα ήδη κατακτημένα εδάφη θα γίνονταν βάση-προγεφύρωμα για περαιτέρω προέλαση. Αν τώρα τα έπαιρναν πίσω οι 5 βασιλιάδες, η απώλεια θα ήταν τεράστια. Κι αυτή ήταν η κρισιμότητα της μάχης της Γαβαών!

Το κακό μπορεί να φαινόταν ότι κέρδιζε, αλλά δεν θα είχε τον τελευταίο λόγο. Τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν. Καθώς η μάχη εξελισσόταν θετικά γι' αυτόν, ο Ιησούς του Ναυή ζήτησε από τον Θεό μία επιπλέον μέρα ηλιοφάνειας, ώστε να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τη μάχη που είχαν ξεκινήσει. Αυτή η ανατροπή των φυσικών νόμων δεν είχε συμβεί ποτέ πριν και δεν θα συνέβαινε ποτέ ξανά (10:14), αλλά σ' αυτή τη μία περίπτωση, ο Θεός ήταν ο Νικητής.

Για το συγκεκριμένο φαινόμενο έχουν ειπωθεί πολλά: Ήταν μια ποιητική έκφραση, συνηθισμένη στην Ανατολή· ήταν μια διάθλαση του φωτός μέσα από τη σκόνη, τη φωτιά ή ηφαιστειακά νέφη· ήταν θαυματουργική έκλειψη ηλίου· (επιστημονική δημοσίευση στο *Journal of Astronomy & Geophysics* 2017)· ήταν ιδιωματική έκφραση απ' αυτές που απαντώνται συχνά στα ακαδικά και ουγαριτικά κείμενα· ήταν πραγματικό θαύμα επέμβασης του Θεού στον κοσμικό μηχανισμό σταματώντας την περιστροφή της γης, χωρίς η επιφάνειά της να διαλυθεί από τις δυνάμεις της επιτάχυνσης/επιβράδυνσης.

Όπως και να 'χει, το θέμα είναι ότι ο Θεός επενέβη –και αυτό είναι που πραγματικά μετράει. Δεν χρειάζεται να καταλαβαίνουμε πώς ακριβώς ενεργεί ο Θεός στη ζωή μας για να το εκτιμήσουμε. Μπορούμε απλώς να επικεντρωθούμε στο γεγονός ότι είναι ο Θεός μας και να τον εμπιστευόμαστε. Πολλές φορές μπορεί κάποιο κακό για την πνευματική ζωή να μοιάζει πολύ καλό, πνευματικό ή ωφέλιμο για μας αλλά να μην είναι. Κάποτε αποκαλύπτεται, και τότε ως παιδιά του Θεού απογοητευόμαστε και τα βάζουμε μαύρα. Πρέπει, όμως, πάντα να έχουμε υπόψη μας ότι το Κακό είναι εντελώς ανίσχυρο μπροστά στον Θεό που μας αγαπάει και μας στηρίζει στον αγώνα μας. Στον Θεό που μας χαρίζει στο τέλος τη νίκη με τρόπο θαυμαστό, ακριβώς γιατί «η μάχη είναι του Κυρίου».

5. Η Μάχη κατά του Σίσερα Μια Γυναίκα παράδειγμα Θάρρους

Ανάγνωσμα: Κριταί 4:1-10

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στην περίοδο των Κριτών, η οποία δεν έχει απόλυτα συμφωνημένη διάρκεια, επειδή οι βιβλικές χρονολογίες δεν είναι πάντα συνεχόμενες ούτε αθροιστικές. Ωστόσο, οι περισσότεροι ιστορικοί και βιβλικοί ερευνητές δίνουν ένα εύρος περίπου 300–350 χρόνων: μετά τον θάνατο του Ιησού του Ναυή (~1380–1350 π.Χ.) και μέχρι τη βασιλεία του Σαούλ, του πρώτου βασιλιά (~1050 π.Χ.) Να σημειωθεί ότι οι Ισραηλίτες μετά την εισβολή τους στη Χαναάν δεν κατάφεραν να εκδιώξουν εντελώς τους ειδωλολάτρες κατοίκους των διαφόρων περιοχών (Κρ 15:63· 17:12). Αυτοί τους οδηγούσαν στην ειδωλολατρία (Κρ 2:13-14) και τους καταδυνάστευαν και τους λεηλατούσαν για δεκαετίες.

Σ' αυτή την περίοδο, ο Κύριος αναδείκνυε κάθε φορά στον λαό του Κριτές (π.χ. Οθνιήλ, Εούδ, Βαράκ, Γεδεών, Σαμψών κλπ.) άνδρες δηλαδή με ηγετικά χαρίσματα (ευσεβείς ή λιγότερο ευσεβείς), με τους οποίους ελευθέρωνε τον λαό από τους διάφορους εχθρούς (Μαδιανίτες, Φερεζαίους, Φιλισταίους κ.ά.) Στα εδάφια που διαβάσαμε βλέπουμε πώς ο Θεός στη συγκεκριμένη περίπτωση χρησιμοποίησε όχι έναν άντρα, αλλά μια γυναίκα –τη Δεβόρα– για να ηγηθεί του στρατού των Ισραηλιτών.

Η Δεβόρα στην εποχή της, 13 περίπου αιώνες προ Χριστού, είναι ίσως η μοναδική γυναίκα που μας αναφέρεται ότι έλαβε δημόσιο αξίωμα και μάλιστα αρχηγικό –του στρατού– ισοδύναμο με τα καθήκοντα ενός άντρα Κριτή. Μας αναφέρεται μάλιστα ότι είχε τη σκηνή της κάτω από έναν φοίνικα στην ορεινή περιοχή του Εφραΐμ, και εκεί έκρινε τον λαό: έδινε τις συμβουλές της ή και δίκασε τις υποθέσεις όσων τη συμβουλευόνταν. Άρα, τώρα τη συναντάμε με τρεις «αρμοδιότητες»: δίκασε, συμβούλευε και τελικά οδήγησε –σαν άλλη Ζαν ντ' Αρκ– τον στρατό του φοβισιάρη Βαράκ προς τη νίκη εναντίον του Σίσερα, αρχιστράτηγου του χαναναίου βασιλιά Ιαβίν, ο οποίος βασίλευε στη πόλη-κράτος της Ασώρ. Η Ασώρ (Hebr. **חצר** – Χατσόρ /Hazor) ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Χαναάν, στο βόρειο τμήμα της σημερινής ισραηλινής Παλαιστίνης, στην Άνω Γαλιλαία. Η βιβλική Ασώρ ταυτίζεται με τον αρχαιολογικό χώρο Τελ Χατσόρ (Tel Hazor / Tell el-Qedah). Η μεγαλύτερη πόλη στη Χαναάν (το Ιησούς του Ναυή 11:10 –κατά τους Ο΄– την αποκαλεί «κεφαλή πασῶν τῶν βασιλειῶν»). Ήταν το βόρειο στρατηγικό κέντρο της περιοχής, καθώς έλεγχε το πέρασμα από την Κοιλάδα Χουλέ προς τη Γαλιλαία και τη Συρία.

Η ιστορία της Δεβόρας, που διαβάσαμε, θα μπορούσε να διδάξει εμάς σήμερα, τους χριστιανούς του 21^{ου} μ.Χ. αιώνα, τη μεγάλη πραγματικότητα του θάρρους στη χριστιανική ζωή. Τι είναι θάρρος; Ένας καλός βιβλικός ορισμός του θάρρους είναι η δύναμη να υπακούμε στον Θεό, ακόμη και όταν φοβόμαστε ή όταν τα πράγματα είναι δύσκολα γύρω μας. Ας δούμε, λοιπόν, τι μπορούμε να μάθουμε απ' αυτή τη γυναίκα.

1. Χρειαζόμαστε το Θάρρος (Κρ 4:1-5)

Οι Ισραηλίτες ζούσαν με τον φόβο των εχθρών τους. Για 20 χρόνια τούς καταπίεζε ο Σίσερα, ο αρχιστράτηγος του χαναναίου βασιλιά Ιαβίν. Ήρθε, όμως, ο καιρός που ο Θεός είπε στη Δεβόρα ότι ο λαός Ισραήλ έπρεπε να πάψουν πια να φοβούνται, να πολεμήσουν τον εχθρό τους και να αλλάξουν προς το καλύτερο τη ζωή τους. Από την πείρα μας στη χριστιανική ζωή, διαπιστώνουμε πως ο Θεός μάς καλεί να περάσουμε από τον χώρο της άνεσης στον χώρο της δράσης.

Η Δεβόρα βρισκόταν σίγουρα στον χώρο της άνεσης. Ζούσε στην περίοδο μετά τον Μωυσή και πριν από τους βασιλιάδες του Ισραήλ, σε μια εποχή όπου οι φυλές είχαν τους Κριτές τους, όλοι την εκτιμούσαν και τη σέβονταν και το έργο της ήταν ν' αποδίδει δικαιοσύνη, κάτω από τον «Φοίνικα της Δεβόρας», όπως ονομάστηκε αργότερα. Ήταν μοναδική περίπτωση γυναίκας, γιατί εκείνη την εποχή, όπως είναι γνωστό, οι γυναίκες δεν είχαν τα ίδια δικαιώματα με τους άντρες. Το να γίνει Κριτής του λαού σημαίνει πως ήταν γυναίκα αξιολύπητη και με κύρος.

Έτσι, σήμερα θα λέγαμε πως η ζωή είχε σταθεί καλή με τη Δεβόρα! Ζούσε στον χώρο της άνεσης. Όμως, ο Θεός την κάλεσε να βαδίσει με πίστη και υπακοή ακολουθώντας την κλήση του στον χώρο της δράσης.

Την ίδια κλήση απευθύνει και σ' εμάς ο Θεός, κι αυτό το κάνει με δύο τρόπους: α) Καλεί *εμάς ως παιδιά του* να πάψουμε να φοβόμαστε και να τα βάλουμε με τον εχθρό που μας κρατάει δέσμιους, Πάντα χρειάζεται ν' αλλάξουμε κάτι στη ζωή μας στην πορεία μας «προς την τελειότητα, που μέτρο της είναι ο Χριστός» (Εφ 4:13). Και συχνά τότε πρέπει να πάψουμε να φοβόμαστε –και να πολεμήσουμε τον εχθρό. Αλλά για να γίνει αυτό χρειαζόμαστε θάρρος. Ποιος/οι είναι οι δικοί μας φόβοι, που ο Θεός μάς καλεί να υπερνικήσουμε; Ο Δρ Andrian Rogers, αμερικανός εργάτης του ευαγγελίου και συγγραφέας, γράφει στο βιβλίο του *What Every Christian ought to know* (Τι οφείλει να ξέρει κάθε Χριστιανός), κατονομάζει τους τρεις εχθρούς του παιδιού του Θεού: τη Σάρκα, τον Κόσμο και τον Σατανά. Η Σάρκα είναι ο *εσωτερικός* εχθρός κι επιτίθεται περισσότερο στο νεαρό άτομο, όταν οι πειρασμοί τον σπρώχνουν στην ικανοποίηση των σαρκικών επιθυμιών. Ο Κόσμος είναι ο *εξωτερικός* εχθρός και προσβάλλει περισσότερο τον μεσήλικα που αγωνίζεται να προοδεύσει οικονομικά, κοινωνικά, ν' αναδειχθεί στην κοινωνία, στην εκκλησία, στη δουλειά του. Τέλος, ο Σατανάς, που έρχεται πιο δυναμικά να βάλει σε πειρασμό τον *ηλικιωμένο*, όταν αντιμετωπίζει τη μοναξιά, την αρρώστια, την εγκατάλειψη, το ενδεχόμενο να πάψουν να τον αγαπούν, το τέλος...

Όταν όλοι αυτοί οι εχθροί μάς επιτίθενται, προσπαθούν να μας κρατούν αιχμάλωτους στους φόβους μας, όπως έκανε ο Σίσερα στους Ισραηλίτες. Και τότε, ο Θεός μάς προσκαλεί, όπως τότε τη Δεβόρα, να πάψουμε να φοβόμαστε και να πολεμήσουμε τον εχθρό της ψυχής μας, αν θέλουμε η ζωή μας ν' αλλάξει προς το καλύτερο, δηλ. να προοδεύσουμε πνευματικά.

Ο άλλος τρόπος που ο Θεός μάς απευθύνει την κλήση του είναι καλώντας μας να πάψουμε να φοβόμαστε, αλλά και να πολεμήσουμε τον εχθρό που κρατάει *τους άλλους* υποδουλωμένους. Η Δεβόρα έπρεπε να οδηγήσει τους Ισραηλίτες να πάψουν να φοβούνται και συνάμα να πολεμήσουν τον Σίσερα. Εμείς ως χριστιανοί καλούμαστε να φέρουμε στους άλλους το ευαγγέλιο: να πάψουν οι άνθρωποι να φοβούνται και να δοθούν στον Χριστό που νίκησε τον εχθρό μας τον διάβολο πάνω στον σταυρό. Μήπως διστάζουμε να δώσουμε τη μαρτυρία μας για τον Χριστό;

2. Πού θα βρούμε το Θάρρος; (εδ. 6-7)

Αν «θάρρος είναι η δύναμη να υπακούμε στον Θεό, ακόμη και όταν φοβόμαστε ή όταν τα πράγματα είναι δύσκολα γύρω μας», όπως προαναφέραμε, τότε η πηγή του θάρρους μας είναι η σχέση αγάπης που έχουμε με τον Θεό! (Α΄ Ιω 4:18). Ο εχθρός του πιστού τον απειλεί με τιμωρίες και τον βασανίζει με φοβίες. Αλλά ο Θεός μας μας διδάσκει ποιο είναι το θέλημά του και μας ελευθερώνει, δίνοντάς μας το θάρρος να ανταποκριθούμε στην κλήση του με πίστη και υπακοή. Η σχέση αγάπης μας με τον Θεό ενισχύεται: (α) Όταν ακουμπάμε στις *υποσχέσεις* του (εδ. 6^α) και (β) Όταν στηριζόμαστε στην *παρουσία* του (εδ. 6β-7. 14^α). Με την εντολή της στον Βαράκ εκ μέρους του Κυρίου, «θα παραδώσω τον Σίσερα στην εξουσία σου (εδ. 7), η Δεβόρα υπόσχεται στον Βαράκ τη νίκη. Εξάλλου με τη φράση «ο Κύριος ο ίδιος βαδίζει μπροστά σου» (εδ. 14) τον βεβαιώνει για την παρουσία του Θεού δίπλα του. Παραπάνω είπαμε επανειλημμένως ότι «θάρρος είναι η δύναμη να υπακούμε στον Θεό, ακόμη και όταν φοβόμαστε ή όταν τα πράγματα είναι δύσκολα γύρω μας». Η δύναμη αυτή έρχεται από τον Θεό (Ησ 40:31).

3. Τι καταφέρνουμε με το Θάρρος μας; (εδ. 8-23)

Το πρώτο που καταφέρνουμε με το θάρρος μας είναι ότι μπορούμε και χειριζόμαστε τους φόβους μας (εδ. 8-13). Ο Μαρτίνος Λούθηρος έλεγε χαρακτηριστικά: «Ποιον θα φοβηθώ; Και μόνο ένας μαζί με τον Θεό είναι πλειοψηφία!» Το δεύτερο που κερδίζουμε είναι ότι νικάμε *ολοκληρωτικά* τον εχθρό (εδ. 14-16). Το μεγάλο μάθημα, για μας τους πιστούς του 21^{ου} αιώνα, είναι πως όταν ο Κύριος μας χαρίζει τη νίκη του εν Χριστώ, δεν μπορούμε να διατηρούμε διάφορα «υπολείμματα» παλαιών αμαρτιών στην καρδιά μας. Αυτά τα υπολείμματα είναι που έκαναν κάθε φορά τον λαό του Θεού να στρέφεται στην ειδωλολατρία. Οι Ισραηλίτες δεν εξολόθρευαν εντελώς τους εχθρούς τους είτε γιατί δεν μπορούσαν είτε γιατί δεν ήθελαν, και οι εχθροί τους τους παρέσυραν ξανά στα είδωλα.

Τέλος, με το θάρρος που μας δίνει ο Θεός, οδηγούμε τους ανθρώπους στη συμφιλίωση με τον Θεό. Στα εδ. 17-23 διαβάζουμε τη θλιβερή κατάληξη του Σίσερα. Και βρίσκουμε την Ιαήλ, σύζυγο του Χέβερ, του Κεναίου (ο οποίος είχε αποχωριστεί από τους άλλους Κεναίους [εδ. 11] και είχε ειρήνη με τον Ιαβίν, τον βασιλιά τον οποίο υπηρετούσε ο Σίσερα), να σκοτώνει τον στρατηγό του. Με άλλα λόγια, αυτή που ήταν φίλη του εχθρού του Ισραήλ, επέλεξε να σταθεί στο πλευρό του λαού του Θεού. Εκείνη που ήταν εχθρός του Θεού έγινε φίλη του Θεού! Αλλά τι παραπάνω κάνει το ευαγγέλιο; Συμφιλιώνει τον αμαρτωλό με τον Θεό. Ο κόσμος θα οδηγηθεί στον Χριστό μόνο μέσα από τη μαρτυρία του καθενός μας και τη μαρτυρία του λαού του Θεού, της Εκκλησίας του, όταν βρίσκουμε το θάρρος να υψωθούμε πάνω από τους φόβους μας και να πολεμήσουμε τον διάβολο διά της πίστεως.

6. Η Μάχη του Γεδεών

«Για τον Κύριο και για τον Γεδεών»

Ανάγνωσμα: Κριταί 7:19-22

Η ιστορία της Μάχης του Γεδεών ξεκινάει από το προηγούμενο κεφάλαιο των Κριτών –το 6^ο– όπου μετά τη μάχη της Δεβόρας και μια ήρεμη περίοδο σαράντα ετών (Κρ 5:31), μας αναφέρεται ότι «οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν πάλι τον Κύριο με τις πράξεις τους και ο Κύριος τους παρέδωσε στους Μαδιανίτες για επτά χρόνια. Σε αυτό τον νέο κύκλο των γεγονότων, οι Ισραηλίτες αυτή τη φορά καταπιέζονταν από τους Μαδιανίτες, οι οποίοι ήταν βεδουίνοι επιδρομείς που εφορμούσαν στις σοδειές του Ισραήλ, αφάνιζαν τη χώρα σαν τις ακρίδες και έκλεβαν τα κοπάδια των Ισραηλιτών. Οι νικημένοι και κατακτημένοι από τους Ισραηλίτες λαοί καταπιέζουν και κάνουν δύσκολη τη ζωή των κατακτητών! Εδώ έχουμε ένα μάθημα σημαντικό για μας: Όταν ως χριστιανοί απομακρυνόμαστε από τον Κύριο, οι παλιές μας συνήθειες μάς υποδουλώνουν και μας εξαθλιώνουν.

Όταν ο Ισραήλ επικαλέστηκε τον Κύριο για βοήθεια, στάλθηκε σ' αυτούς πρώτα ένας προφήτης (6:6-7) για να τους υπενθυμίσει την ειδωλολατρία τους. Έπειτα στάλθηκε ο άγγελος του Κυρίου, ο οποίος πιστεύουμε ότι ήταν ο Κύριος Ιησούς Χριστός πριν την ενσάρκωσή του (μία από τις «Χριστοφάνειες» της Παλαιάς Διαθήκης), ο οποίος εμφανίστηκε στον Γεδεών, καθώς αυτός αλώνιζε κρυφά σιτάρι μέσα στο παπητήρι, για να το κρύψει από τους Μαδιανίτες. Ο άγγελος τον προσφώνησε «γενναίο πολεμιστή» (6:12) και του είπε πως ο Θεός θα τον χρησιμοποιούσε για ν' απελευθερώσει τον Ισραήλ από τους Μαδιανίτες. Παρά τις διαμαρτυρίες του, τις επιφυλάξεις του και τα σημάδια που ζήτησε από τον Κύριο ο Γεδεών, ο Θεός τον διαβεβαίωσε για την κλήση του κι έτσι εδώ στο κεφ. 7 τον βλέπουμε έτοιμο να επιτεθεί στο στρατόπεδο των Μαδιανιτών.

1. Η μείωση των ισραηλιτικών δυνάμεων (7:1-8)

Τώρα που ο Γεδεών δέχεται να μπει στην υπηρεσία του Κυρίου, το πρώτο που του ζητάει ο Θεός ήταν να μειώσει τις στρατιωτικές του δυνάμεις. Η δύναμη του Γεδεών ήταν ήδη πολύ μικρότερη από εκείνη των εχθρών του. Ο στρατός των Μαδιανιτών αριθμούσε 135.000 ετοιμοπόλεμους στρατιώτες (Κρ 8:10), που ήταν στρατοπεδευμένοι κάτω στην κοιλάδα, ενώ οι Ισραηλίτες ήταν μόλις 32.000 (7:3). Ο Γεδεών θα 'πρεπε να έπαθε το πρώτο σύγκρου μ' αυτή την εντολή του Κυρίου. Με την ανθρώπινη λογική, οι πιθανότητες να γλιτώσουν ήταν ελάχιστες. Ο Κύριος όμως του εξήγησε ότι με τόσες χιλιάδες στρατό οι Ισραηλίτες υπήρχε το ενδεχόμενο να καυχηθούν ότι αυτοί ήταν που νίκησαν τους εχθρούς τους και να κλέψουν τη δόξα από τον Θεό (7:2, βλ. και Ρωμ 3:27). Εάν επρόκειτο η νίκη να είναι του Κυρίου, θα 'πρεπε και η δόξα να είναι εξολοκλήρου του Κυρίου!

Έτσι, μετά από διαδοχικές μειώσεις, έφτασε ο στρατός να είναι μόνο 300 άντρες. Στην ουσία ο Γεδεών είχε μείνει χωρίς στρατό και όλα πια ήταν κυριολεκτικά στα χέρια του Θεού. Πολλοί ερμηνευτές λένε ότι ο Κύριος διάλεξε τους πιο γενναίους στρατιώτες του Γεδεών, εκείνους δηλ. που ήταν ριψοκίνδυνοι και τολμηροί, δεν υπολόγιζαν τίποτα, ταπεινώθηκαν και έπιναν με τη γλώσσα σαν τον σκύλο. Οι άλλοι, οι πολύ προσεκτικοί ή «αξιοπρεπείς», που γονάτισαν για να πιουν, δεν ήταν κατάλληλοι. Η ίδια η Βίβλος δεν μας δίνει καμιά εξήγηση. Το πιο σίγουρο είναι ότι ο Κύριος διάλεξε τους κατά το δυνατόν λιγότερους με αυτό τον τρόπο, γιατί έτσι έκρινε εκείνος (βλ. Ησ 55:8).

2. Η διαβεβαίωση της παρουσίας του Θεού (7:9-15)

Μπορούμε τώρα να φανταστούμε την ψυχική κατάσταση του Γεδεών. Οι πιθανότητες που ήταν λίγες, τώρα χάθηκαν εντελώς. Έτσι, αντί να κοιμηθεί στη σκηνή του, και με τον Φουρά τον υπηρέτη του, με παρότρυνση του Κυρίου, πήγε και κρυφάκουσε στο στρατόπεδο των Μαδιανιτών. Κι εκεί, μέσα στην ησυχία της νύχτας, άκουσε δύο μαδιανίτες στρατιώτες να συζητούν ένα παράξενο όνειρο που φαίνεται πως είχε δει ο ένας.

Στο όνειρο, ένα σκληρό καρβέλι κριθαρένιου ψωμιού κυλά μέσα στο στρατόπεδο των Μαδιανιτών και ισοπεδώνει μια σκηνή. Οι δύο Μαδιανίτες που συζητούσαν το όνειρο καταλήγουν ότι το καρβέλι αντιπροσωπεύει τον Ισραήλ. Οι Μαδιανίτες είχαν λεηλατήσει τους Ισραηλίτες και είχαν κατακλέψει τη σοδειά του σιταριού. Οι φτωχοποιημένοι Ισραηλίτες αναγκάζονταν να τρώνε κρίθινο ψωμί. Η σκηνή δεν θα μπορούσε παρά να

αντιπροσωπεύει τους νομάδες Μαδιανίτες. Ο ένας στρατιώτης αναφωνεί με φρίκη (εδ. 14): «Αυτό δεν συμβολίζει τίποτ' άλλο, παρά το ξίφος του Γεδεών... Ο Θεός τού έχει παραδώσει τους Μαδιανίτες και όλο το στρατόπεδο». Έτσι, ο κυρίαρχος Θεός έδωσε στον Γεδεών ένα σημείο κι ο Γεδεών πήρε θάρρος για να προχωρήσει στη μάχη. Ο Γεδεών μεταμορφώθηκε. Στην αρχή ένιωθε κατώτερος: «Μα πώς, κύριέ μου, θα γλιτώσω εγώ τον Ισραήλ;» αποκρίθηκε, όταν ο άγγελος του Κυρίου τον έστειλε ελευθερωτή. Ήταν χαμηλής καταγωγής (6:15). Ήταν αγρότης, ένας ασυνήθιστος ηγέτης κατά τα κοσμικά κριτήρια. Όμως ο Θεός τέτοιους χρησιμοποιεί. Ο Θεός είναι «ο ζωοποιών τους νεκρούς και καλών τα μη όντα ως όντα» (Ρωμ 4:17) κατά την αγαπημένη φράση του Παύλου.

Σε αντίθεση με τους σημερινούς ψυχολόγους, ο Θεός δεν προτείνει «να πιστεύουμε στον εαυτό μας». Πουθενά δεν το λέει αυτό η Γραφή. Σήμερα βλέπουμε έναν ναρκισσισμό στην κοινωνία μας, η οποία προβάλλει την αυτάρκεια και τη δύναμη του εαυτού. Όμως, ο Θεός μάς απογυμνώνει και μας αναγκάζει ν' αναγνωρίσουμε την αδυναμία και την ανεπάρκειά μας. Μας δείχνει ότι οι ανθρώπινες δυνάμεις δεν επαρκούν για τις μάχες που αντιμετωπίζουμε. Έπειτα, μας διδάσκει το μάθημα της εξάρτησης, που οδηγεί στην αληθινή αυτοπεποίθηση. Ο Παύλος το είχε κατανοήσει αυτό όταν διακήρυττε: «Πάντα δύναμαι διά του ενδυναμούντος με Χριστού» (Φιλ 4:13). Έτσι, με τη δύναμη του Θεού και μόνον, ο Γεδεών τόλμησε εκεί όπου κανένας Ισραηλίτης δεν είχε τολμήσει πριν!

3. Η στρατηγική του Θεού (7:16-22)

Ο εξοπλισμός των ισραηλιτών στρατιωτών ήταν πράγματι πολύ περιεργός, ακόμη και αστείος. Την ίδια νύχτα, λίγο αργότερα, ο Γεδεών μάζεψε 300 άνδρες και τους εξόπλισε με σάλπιγγες, άδεια πήλινα δοχεία και δάδες. Δεν μας λέει αν είχαν καν όπλα πάνω τους. Έμοιαζε σαν να έστειλε στη μάχη μια στρατιωτική μπάντα να χορέψει σε κάποιο πανηγύρι – να κάνουν καλλιτεχνικά νούμερα. Όμως, αυτή η τιποτένια δύναμη είχε ένα πλεονέκτημα: τον αιφνιδιασμό. Με διαταγή του Γεδεών, πήραν θέσεις έξω από την περίμετρο του εχθρικού στρατοπέδου. Τότε, μέσα στη νύχτα, ακούστηκε ο εκκωφαντικός θόρυβος 300 αγγείων που έσπαζαν στο έδαφος, το εκτυφλωτικό φως 300 δαδίων που έσκιζε το σκοτάδι της νύχτας και ο ήχος 300 σαλπίγγων που σήμαιναν επίθεση. Με μία φωνή, οι Ισραηλίτες φώναξαν μια ανατριχιαστική πολεμική κραυγή (εδ. 20): «Για τον Κύριο και για τον Γεδεών!»

Οι εχθροί πανικοβλήθηκαν. Νόμισαν ότι δέχονταν επίθεση από παντού. Μέσα στη σύγχυσή τους άρχισαν να αλληλοσκοτώνονται στο σκοτάδι, χωρίς να γνωρίζουν ποιος ήταν φίλος και ποιος εχθρός. Οι Ισραηλίτες στρατιώτες κράτησαν τις θέσεις τους, μένοντας σε ασφαλή απόσταση από το χάος μπροστά τους. «Φεύγουν οι ασεβείς χωρίς κανείς να τους καταδιώκει, ενώ σαν τα λιοντάρια θαρραλέοι είναι οι δίκαιοι» (Πρμ 28:1).

4. Η Ολοκλήρωση της Νίκης (7:23-25)

Χρησιμοποιώντας εφεδρικές δυνάμεις, ο Γεδεών απέκοψε τη διαφυγή του εχθρού προς ανατολάς, στην κοιλάδα και πέρα από τον Ιορδάνη. Τα στρατεύματά του συνέλαβαν και θανάτωσαν δύο σημαντικούς αξιωματικούς του εχθρού, τον Ωρήβ και τον Ζεέβ. Το κεφάλαιο 8 περιγράφει την καταδίωξη και τη σύλληψη των βασιλιάδων των Μαδιανιτών.. Κάθε νίκη στη ζωή μας είναι ευκαιρία να θυμηθούμε και να διακηρύξουμε την καλοσύνη του Θεού. Πόσο καλλιεργούμε τη συνήθεια της ευγνωμοσύνης στη ζωή μας; Πόσο θυμόμαστε τις στιγμές όπου η δύναμη του Θεού φανερώθηκε τέλεια μέσα στις αδυναμίες μας; Για τον λαό Ισραήλ διαβάζουμε ότι μετά τον θάνατο του Γεδεών ξέχασαν πάλι τον Κύριο και στράφηκαν στα είδωλα. Κι ούτε έδειξαν καθόλου ευγνωμοσύνη στην οικογένειά του (8:33-34).

Όπως η νίκη του Γεδεών οδήγησε στην απελευθέρωση του Ισραήλ, έτσι και η δική μας μαρτυρία μπορεί να οδηγήσει και άλλους στην απελευθέρωση από την αμαρτία. Όταν μοιραζόμαστε περιστατικά πιστότητας του Θεού μέσα στις αδυναμίες μας, εμπνέουμε ελπίδα και θάρρος σε όσους βρίσκονται γύρω μας.

Συμπέρασμα

Καθώς συλλογίζομαστε την ιστορία του Γεδεών, ας πάρουμε θάρρος. Η αλήθεια είναι πως ο Θεός έχει επιλέξει να εργάζεται μέσα από την αδυναμία μας για να φανερώσει τη δύναμή του. Τις στιγμές που νιώθουμε αδύναμοι, πρέπει να θυμόμαστε ότι ακριβώς εκεί φανερώνεται στην πληρότητά της η δύναμη του Θεού (Β' Κορ 12:9).

Ας μη νιώθουμε μειονεκτικά ή δειλιάζουμε με την αδυναμία μας. Ας τις δεχτούμε, γνωρίζοντας ότι είναι ο καμβάς πάνω στον οποίο ο Θεός ζωγραφίζει τα θαυμαστά του έργα. Ο Θεός έχει για μας μια νίκη που μας περιμένει, και αυτή η νίκη ξεκινά όταν παραδώσουμε σ' εκείνον τους περιορισμούς μας.

Ας φέρουμε ενώπιον του Θεού τους φόβους μας, τις αμφιβολίες μας, τους δισταγμούς και την αδυναμία που νομίζουμε ότι μας καθορίζει. Ας τα παραδώσουμε στον Κύριο και ας τον αφήσουμε να εργαστεί μέσα από μας. Θυμήσου: δεν μας καθορίζουν οι αδυναμίες μας, αλλά ο Θεός που μας δίνει τη δύναμη να νικάμε, επειδή πρώτος ο Χριστός έχει νικήσει τον κόσμο, την αμαρτία και τον θάνατο πάνω στον σταυρό. Τώρα μας χαρίζει τη ζωή του και τη νίκη του δωρεάν διά της πίστεως. Αρκεί να θελήσουμε να τις κάνουμε δικές μας.

7. Η Μάχη με τους Φιλισταίους Όταν η Δόξα του Θεού φεύγει

Ανάγνωσμα: Α΄ Σαμουήλ 4:1-22

Η Μάχη με τους Φιλισταίους λαμβάνει χώρα περί το 1050 π.Χ. στα χρόνια των Κριτών και λίγο πριν αρχίσει η δράση του προφήτη Σαμουήλ. Δεν είναι μια νικηφόρα μάχη των Ισραηλιτών εναντίον των εχθρών τους των Φιλιστών. Είναι δύο επιμέρους μάχες στις οποίες ο Ισραήλ γνώρισε την απόλυτη ταπείνωση και αποτελούν μια πολύ δυνατή εικόνα τού πού μπορεί να φτάσει ο σημερινός χριστιανός, όταν βιώνει την απόλυτη ήττα στη χριστιανική ζωή, όταν συμβεί να φύγει από τη ζωή μας η Δόξα του Θεού.

Στη συγκεκριμένη ιστορία, το Πνεύμα του Θεού μάς δίνει εκτενείς πληροφορίες για την κακή διαγωγή δύο παράπλευρων με τον προφήτη Σαμουήλ και τον ιερέα Ηλεί χαρακτήρων. Είναι οι δύο γιοι του Ηλεί, ο Χοφνί κι ο Φινεές. Η Γραφή μάς λέει γι' αυτούς ότι ήταν εξαιρετικά ασεβείς στα μάτια του Θεού. Φαίνεται πως ήταν βοηθοί- ιερείς του πατέρα τους. Παραλάμβαναν τα σφάγια για τις θυσίες, επιστατούσαν στη φροντίδα της σκηνής του Μαρτυρίου και γενικά είχαν την ευθύνη όλα να λειτουργούν σωστά. Εκείνοι, όμως, παραβίαζαν το τελεουργικό των θυσιών, βίαζαν τις γυναίκες που υπηρετούσαν εθελοντικά στη σκηνή του Μαρτυρίου και γενικά είχε βουίξει όλος ο λαός για την προσβλητική συμπεριφορά τους. Και επιπλέον, ο πατέρας τους δεν μπορούσε να τους επιβληθεί, μόνο τούς παραπονιόταν αλλά εκείνοι δεν έλεγαν να διορθωθούν (Α΄ Σαμ 2:12-17.22-26).

Στο 4^ο κεφ. του Α΄ Σαμουήλ βλέπουμε με ζωηρά χρώματα μια από τις χειρότερες μέρες του ισραηλιτικού λαού, καθώς χάθηκαν 4.000 άνδρες στην πρώτη μάχη με τους Φιλισταίους και 30.000 στη δεύτερη. Σκοτώθηκε επίσης ο ιερέας Ηλεί και οι γιοι του, Χοφνί και Φινεές, δύο θάνατοι που ο Κύριος τους είχε προφητέψει στον Ηλεί, λόγω της κακής συμπεριφοράς των γιων του (Α΄ Σαμ 2:34). Τέλος, η χήρα του Φινεές, η οποία ήταν ετοιμόγεννη, γέννησε γιο πρόωρα λόγω της κακής είδησης του θανάτου του άντρα της και, προτού πεθάνει, ονόμασε το νεογέννητο Ιχαβώδ, που σημαίνει «Έφυγε η Δόξα».

Όμως, το χειρότερο όλων ήταν ότι οι Φιλισταίοι άρπαξαν την Κιβωτό της Διαθήκης, κάτι που κανένας Ισραηλίτης δεν μπορούσε να διανοηθεί ούτε στους χειρότερους εφιάλτες του. Η Κιβωτός συμβόλιζε την παρουσία του ίδιου του Θεού ανάμεσα στον λαό του και, όπως καταλαβαίνουμε, πρόκειται για τη μεγαλύτερη ψυχολογική εξουθένωση του λαού. Αξίζει, λοιπόν, να δούμε μέσα απ' αυτή τη διήγηση της Βίβλου τι συμβαίνει και σ' εμάς τους σημερινούς πιστούς, κάθε που η δόξα του Κυρίου φεύγει από τη ζωή μας. Ξέρουμε ότι με την αναγέννηση έρχεται το Πνεύμα το Άγιο και ενοικεί μέσα μας κι απολαμβάνουμε την παρουσία του Θεού στη ζωή μας, όπως οι παλιοί Ισραηλίτες με την Κιβωτό του Κυρίου. Ο Παύλος λέει: «δεν ξέρετε ότι το σώμα σας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος...;» (Α΄ Κορ 6:19· πρβλ. Α΄ Κορ 3:16· Β΄ Κορ 6:16). Ξέρουμε επίσης ότι κάθε αμαρτία που φιλοξενούμε στην καρδιά μας και αρνούμαστε να την αποβάλουμε από τη ζωή μας διώχνει το Πνεύμα του Θεού και το σβήνει από τη ζωή μας, με αποτέλεσμα την ήττα στους χριστιανικούς αγώνες μας. Το ερώτημα είναι: τι κάνουμε τότε; Τι κάνουμε όταν η δόξα του Θεού φεύγει από τη ζωή μας; Το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι:

1. Να συνειδητοποιήσουμε ότι η Δόξα έφυγε

Ούτε ο ιερέας Ηλεί δεν είχε καταλάβει ότι ο Κύριος είχε εγκαταλείψει τον λαό του. Είχαν συνηθίσει να ζουν χωρίς τον Θεό και δεν αντιλήφθηκαν ότι είχε φύγει απ' ανάμεσά τους. Και η δόξα είχε φύγει πριν φύγει η Κιβωτός: (α) Όταν οι ιερείς του Ισραήλ άρχισαν να μην έχουν φόβο Θεού. Αυτό φαίνεται στη συμπεριφορά των γιων του Ηλεί. Η Γραφή αναφέρει ότι περιφρονούσαν τις θυσίες που πρόσφεραν οι ευσεβείς λατρευτές στο αγιαστήριο της Σιλώ. Έτρεχαν να πάρουν τις καλύτερες μερίδες προτού αυτές μαγειρευτούν και προσφερθούν στο θυσιαστήριο. Αυτό ήταν προσβολή για τον ίδιο τον Θεό. Ο Θεός φρόντιζε γι' αυτούς και το μόνο που είχαν να κάνουν ήταν να υπηρετούν πρόθυμα με όλη τους την καρδιά. Εκείνοι, ωστόσο, ήθελαν να φροντίζουν οι ίδιοι για τον εαυτό τους, και μάλιστα «κλέβοντας» τον Θεό. (β) Όταν οι ιερείς δεν ενδιαφέρονταν πια να ευαρεστήσουν τον Θεό. Οι γιοι του Ηλεί δεν ενδιαφέρονταν αν ο Θεός θα δυσαρεστείτο από τη συμπεριφορά τους. Το μόνο που τους ενδιέφερε ήταν ο εαυτός τους. Απολάμβαναν το αξίωμά τους. Χρησιμοποιούσαν την ιεροσύνη τους για να αποκομίζουν προνόμια για τον εαυτό τους. Δεν είχαν ιδέα τι σήμαινε να είσαι υπηρέτης του Θεού ανάμεσα στον λαό του.

Με το φως της Καινής Διαθήκης σήμερα, ξέρουμε ότι σαν παιδιά του Θεού είμαστε όλοι «βασιλικό ιερατείο» (Α΄ Πε 2:9 βλ. και Απ 1:6- 5:10). Πώς διαχειριζόμαστε αυτή τη μεγάλη τιμή που μας κάνει ο Θεός; Όπως οι ιερείς εκείνης της εποχής, όπως ο Ηλεί και οι γιοι του, είμαστε ιερείς στην υπηρεσία του ίδιου Θεού! Η αποστολή μας είναι να δείχνουμε στους ανθρώπους την αγάπη του Θεού, να τους προσκαλούμε στην ελευθερία του Χριστού και να κηρύττουμε τη σωτηρία που προσφέρει ο Θεός. Η κλήση του Θεού στην υπηρεσία του δεν είναι βάρος, αλλά τιμή. Ο Ηλεί και οι γιοι του δεν το έβλεπαν έτσι, αλλά έβλεπαν τη διακονία τους σαν μέσον πλουτισμού, καλοπέρασης και κοινωνικής προβολής. Εντύπωση μας κάνει πως ο προφήτης που προανήγγειλε την καταστροφή του οίκου του Ηλεί συμπεριέλαβε και τον γέροντα πατέρα τους στα αδικήματα που είχαν κάνει (Α΄ Σαμ 2:29).

Μήπως η δόξα του Θεού έχει φύγει από τη ζωή μας; Μήπως έχει φύγει και δεν το έχουμε συνειδητοποιήσει; Όταν η Κιβωτός εμφανίστηκε στο στρατόπεδο των Ισραηλιτών, σείστηκε ο τόπος από τους αλαλαγμούς (Α΄ Σαμ 4:5). Ακόμα και οι Φιλισταίοι φοβήθηκαν. Όπως «και τα δαιμόνια πιστεύουν (ότι ένας είναι ο Θεός) και τρέμουν!» Τελικά όμως μας νικούν -όπως νίκησαν και οι Φιλισταίοι τους Ισραηλίτες, επειδή η δόξα του Θεού είχε φύγει. Αν έφυγε όμως από τη ζωή μας, πρέπει να το καταλάβουμε, γιατί το επόμενο βήμα είναι:

2. Να αναγνωρίσουμε ποιος εγκατέλειψε ποιον

Εντύπωση μας κάνει η αντίδραση των πρεσβυτέρων του λαού, όταν απορούσαν που γύρισαν οι στρατιώτες στο στρατόπεδο νικημένοι την πρώτη φορά (Α΄ Σαμ 4:3^α). Οι Ισραηλίτες πίστευαν ότι ο Θεός έφταιγε για την ήττα τους, που τους άφησε εκτεθειμένους και δεν τους προστάτεψε. Κι εμείς σπάνια παραδεχόμαστε ότι το λάθος είναι δικό μας. Πάντα φταίνει οι άλλοι. Είναι γνωστή η φρ. του Ζαν Πολ Σαρτρ «Η κόλαση είναι οι άλλοι», από το θεατρικό του έργο «Κεκλεισμένων των Θυρών» (Huis Clos) του 1944 και εκφράζει μια βασική ιδέα του Υπαρξισμού, ότι η διαρκής κρίση και το βλέμμα των άλλων μπορούν να γίνουν πηγή ψυχολογικής «κόλασης».

Οι Ισραηλίτες πίστευαν ότι όλα τα είχαν κάνει σωστά και για την ήττα τους έφταιγε ο Θεός. Κι αυτό ήταν το χειρότερο που μπορούσαν να κάνουν, ακριβώς όπως έκαναν οι Πρωτόπλαστοι στην Εδέμ, όπως κάνει και ο σύγχρονος άνθρωπος του κόσμου. Το μυαλό τους δεν πήγαινε να σκεφτούν μήπως εκείνοι είχαν αφήσει τον Θεό. Έτσι, πήγαν στη Σιλώ να φέρουν με το ζορι τον Θεό, δηλ. την Κιβωτό της Διαθήκης στο στρατόπεδο (Α΄ Σαμ 4:3^β). Έφτασαν να πιστεύουν στην καλή τύχη που θα τους έφερνε ένα επιχρυσωμένο κιβώτιο!

Μήπως χρησιμοποιούμε τον Θεό μόνο και μόνο για να καλύπτει τις ανάγκες μας; Όταν τον έχουμε ανάγκη, πάμε σ' αυτόν με προσευχή. Όταν τα πράγματα πάνε καλά, τον ξεχνάμε. Κι αν κάτι ξαφνικό μας βρει, φταίει ο Θεός, που δεν μας συμπαραστάθηκε, ενώ εμείς ήμασταν αυτοί που τον είχαμε ξεχάσει. Όταν δεν έχουμε διάθεση αυτοκριτικής, να αναγνωρίσουμε ότι κάπου εμείς αφήσαμε τον Κύριο, είναι σαν να εμπαίζουμε τον Θεό -αλλά «ο Θεός δεν εμπαίζεται»... Όταν φεύγει η δόξα, εμείς είμαστε που απομακρυνόμαστε πρώτοι. Πρώτα οι Ισραηλίτες απομακρύνθηκαν με τη συμπεριφορά τους από τον Κύριο και γι' αυτό η δόξα του Κυρίου έφυγε απ' αυτούς. Ένα τρίτο βήμα που καλούμαστε να κάνουμε είναι:

3. Να μάθουμε από τα λάθη μας

Μετά την πρώτη τους ήττα, οι πρεσβύτεροι του λαού έκαναν το σωστό ερώτημα: «Γιατί συνέβη αυτό;» Αντί όμως να περιμένουν να πάρουν την απάντηση, κι ενδεχομένως να μάθουν και πού έφταιξαν, βιάστηκαν να δώσουν τη δική τους λύση: έτρεξαν στη Σιλώ να φέρουν την Κιβωτό του Κυρίου στο στρατόπεδο. Δεν έμαθαν από το πρώτο λάθος τους, ότι δεν ρώτησαν τον Κύριο την πρώτη φορά, και τουλάχιστον έπρεπε να ρωτήσουν τώρα. Θα έπρεπε να είχαν μάθει. Αφού την πρώτη φορά ηττήθηκαν, αυτή τη φορά έπρεπε να εκζητήσουν τον Κύριο και να δουν τι τους λείπει να κάνουν, όπως συνήθιζαν όλοι οι ηγέτες τους. Αντί γι' αυτό, αφού απέτυχαν μόνοι τους την πρώτη φορά, δοκίμασαν κάτι άλλο... πάλι μόνοι τους. Και απέτυχε κι αυτό επίσης. Συχνά, χρειάζονται πολλές αποτυχίες για να καταλάβουμε ότι δεν μπορούμε να τα καταφέρουμε μόνοι μας. Δυστυχώς, κάποιες φορές, όταν συνειδητοποιούμε το λάθος μας, είναι ήδη αργά. Οι συνέπειες έχουν ήδη αρχίσει να εμφανίζονται. Και τότε επιβάλλεται...

4. Να επικαλεστούμε τον Κύριο!

Από το στρατόπεδο της Έβεν-Εζερ, όπου οι Ισραηλίτες νικήθηκαν τη δεύτερη φορά από τους Φιλισταίους, οι Φιλισταίοι πήραν την Κιβωτό και την πήγαν στην Ασδώδ, στον ναό του θεού Δαγών (5:1). Το επόμενο πρωί το άγαλμα του Δαγών βρέθηκε σπασμένο και γκρεμισμένο στη γη. Οι Φιλισταίοι πήγαν τότε την Κιβωτό σε άλλη πόλη και σε άλλη πόλη, αλλά όπου κι αν την πήγαιναν, οι κάτοικοι πλήττονταν από ασθένειες και στο τέλος καμία πόλη δεν ήθελε την Κιβωτό (5:11-12). Έτσι, οι Φιλισταίοι αποφάσισαν να την πάνε σε μια ισραηλιτική πόλη, τη Βαιθ-Σεμές. Ούτε εκεί όμως ο Κύριος ήθελε την Κιβωτό, και τελικά την πήγαν οι Ισραηλίτες -τώρα πλέον- στην Κιριάθ-Ιαρίμ (6:21- 7:2). Ένα μεγάλο μάθημα που παίρνουμε από όλη αυτή τη διαδοχή των γεγονότων είναι πως όταν φύγει η δόξα του Κυρίου, μόνον ο Κύριος μπορεί να την επαναφέρει, εάν εμείς πάρουμε σταθερά την απόφαση να λατρεύουμε μόνον αυτόν. Ο Θεός είναι Θεός ζηλότυπος -θέλει αποκλειστική λατρεία. Δεν συμβιβάζεται με τη λατρεία των ειδώλων (Α΄ Θεσ 1:9).

Θέλουμε να εγκαταλείψουμε την όποια αμαρτία φιλοξενούμε στην καρδιά μας για να ξανάρθει η δόξα του Θεού στη ζωή μας; Τότε ο Κύριος θα μας χαρίσει τις παλιές νίκες.

8. Ο Θρίαμβος της Μισπά Όταν ο Κύριος έρχεται Βοηθός

Ανάγνωσμα: (Α΄ Σαμουήλ 7:2-12)

Η μάχη που ακολουθεί, συμβαίνει 20 χρόνια μετά την προηγούμενη ήττα του λαού του Θεού από τους Φιλιισταίους, παρ' όλο που οι Ισραηλίτες είχαν μεταφέρει την Κιβωτό του Κυρίου στο στρατόπεδο. Οι Φιλιισταίοι, μετά τις 2 ταπεινωτικές ήττες με τις 30.000 νεκρούς συνολικά, αιχμαλώτισαν την Κιβωτό και μετά από πολλές μετακινήσεις και συμφορές που τους βρήκαν (κεφ. 5-6), την παρέδωσαν στην ισραηλιτική πόλη Βαιθ-Σεμές, αλλά και από κει μεταφέρθηκε και εγκαταστάθηκε στην Κιριάθ-Ιαρίμ, στο σπήτι του Αμιναδάβ, και ανέθεσαν στον γιο του τον Ελεάζαρ να τη φυλάει (7:1-2). Είκοσι χρόνια μετά, η Κιβωτός βρίσκεται ακόμη στο σπήτι του Ελεάζαρ στην Κιριάθ-Ιαρίμ, μια πόλη των Γαβαωνιτών, που οι κάτοικοί της είχαν υποταχθεί στους Ισραηλίτες από την εποχή του Ιησού του Ναυή (ΙησΝ 9), όπως θυμόμαστε. Οι Ισραηλίτες τώρα αναζητούν απεγνωσμένα τον Κύριο.

Στην περικοπή μας σήμερα διαβάζουμε για μια τελευταία Μάχη, η οποία κατέληξε σε θρίαμβο, χωρίς ούτε έναν νεκρό, γιατί ο Κύριος επεμβαίνει και υπερασπίζεται τον μετανοημένο λαό του, που έχει αποφασίσει (για πόσο, κανείς δεν ξέρει) να πετάξει τα είδωλά του και να λατρεύει μόνο τον Κύριο.

1. Η συνάντηση στην Κιριάθ-Ιαρίμ (7:1-4)

Θα περιμέναμε η επιστροφή της Κιβωτού στους Ισραηλίτες να φέρει χαρά και πανηγυρισμούς στον λαό, αλλά δεν μας αναφέρεται να συνέβη κάτι τέτοιο. Μετά από εκείνα τα 20 χρόνια, ο Σαμουήλ ήρθε στην Κιριάθ-Ιαρίμ. Δεν μπορούμε να ξέρουμε με βεβαιότητα τι συνέβη πρώτο: αν το έθνος άρχισε να εκζητεί τον Κύριο (και ποτέ δεν μας λέγεται το γιατί) ή αν είχε προηγηθεί η εμφάνιση του Σαμουήλ στην πόλη. Πάντως, ο προφήτης του Θεού είχε μια πολύ ενεργό διακονία στον Ισραήλ, περιοδεύοντας ανάμεσα στη Βαιθήλ, τα Γάλγαλα και τη Μισπά, και έπειτα επέστρεψε στη Ραμά, την πατρίδα του (Α΄ Σαμ 7:15-17).

Τώρα ο Σαμουήλ βρίσκεται στην Κιριάθ-Ιαρίμ, αναμφίβολα κατόπιν οδηγίας του Κυρίου, και το μήνυμά του ήταν σύντομο και ξεκάθαρο: «Αν εσείς (ως έθνος) θέλετε να επιστρέψετε στον Κύριο, τότε πρέπει να απομακρύνετε τους ξένους θεούς και τις Ασταρώθ· κατόπιν στραφείτε στον Κύριο και λατρέψτε μόνο αυτόν, και αυτός θα σας ελευθερώσει από την καταπίεση και την απειλή των Φιλισטיών». Το καλό εν προκειμένω είναι ότι ο λαός Ισραήλ έλαβαν σοβαρά υπόψη τους το μήνυμα του Σαμουήλ και ανταποκρίθηκαν θετικά: Απομάκρυναν τους Βααλίμ (ψεύτικους αρσενικούς θεούς) και τις Ασταρώθ (ψεύτικες θηλυκές θεότητες) και λάτρευαν μόνο τον Κύριο. Για τις Ασταρώθ να πούμε ότι κατ' αρχήν πρόκειται για ουσιαστικό στον πληθυντικό αριθμό. Στα Εβραϊκά, ο πληθυντικός αριθμός των ουσιαστικών δηλώνεται είτε με την κατάληξη *-ιμ* (Βααλ, Βααλίμ) είτε με την κατάληξη *-ωθ* (Ασερά, Ασταρώθ - Αστάρτη).

Γι' αυτά τα ειδώλια υπάρχει διαφορά απόψεων μεταξύ πολλών σχολιαστών: Κάποιοι θεωρούν ότι πρόκειται για χαραγμένα, ξύλινα είδωλα που χρησιμοποιούνταν στη λατρεία των ψεύτικων θεών. Άλλοι είναι της άποψης ότι αναφέρεται σε μια δενδρώδη περιοχή, όπου γυναίκες που αφιέρωναν τον εαυτό τους στη λατρεία αυτών των ψεύτικων θεών ενθάρρυναν τους άνδρες να συμμετάσχουν στη «λατρεία», σε λατρευτικά σεξουαλικά όργια, ουσιαστικά διαπράττοντας μοιχεία. Πολλά χρόνια αργότερα, η Γόμερ, η σύζυγος του προφήτη Ωσηέ, καυχιόταν για τα δώρα που της είχαν δώσει οι εραστές της (βλ. Ωσηέ κεφ. 1-3). Σε κάθε περίπτωση, τα ειδώλια αυτά ήταν αντικείμενα που λάτρευαν οι Ισραηλίτες. Έτσι, απομάκρυναν γι' άλλη μια φορά τους ψεύτικους θεούς και αγκάλιασαν τον αληθινό. Όλα αυτά συνέβησαν στην Κιριάθ-Ιαρίμ και τώρα ο Σαμουήλ καλεί τους Ισραηλίτες να συναντηθούν σε ένα άλλο σημείο, στη Μισπά, περί τα 30 χλμ. ΒΑ, για να προσευχηθεί εκεί γι' αυτούς στον Κύριο.

2. Η Συνάντηση στη Μισπά (7:5-11)

Το ερώτημα είναι, γιατί να τους δώσει ραντεβού σε μια άλλη πόλη, τη Μισπά; Η απάντηση που δίδεται είναι τριπλή:

α) *Πνευματικός λόγος* – μετάνοια και επιστροφή στον Θεό. Η Μισπά ήταν μια ουδέτερη και κεντρική τοποθεσία, όπου ο λαός θα μπορούσε ευκολότερα να συγκεντρωθεί για να νηστέψει, να προσευχηθεί και να θυσιάσει στον Κύριο. Ο Σαμουήλ προτείνει καθαρά πνευματική ενότητα και ανανέωση της σχέσης με τον Θεό.

β) *Στρατηγικός και συμβολικός λόγος*. Η Μισπά βρισκόταν σε κεντρική θέση, κοντά στον ποταμό Ιορδάνη, και ήταν εύκολα προσβάσιμη από διάφορες φυλές του Ισραήλ. Η επιλογή αυτής της πόλης είχε και συμβολικό χαρακτήρα: η συγκέντρωση σε ένα μέρος μακριά από τα καθημερινά τους κέντρα και τα ειδωλολατρικά τους κέντρα ανάγκαζε τον λαό να επικεντρωθεί αποκλειστικά στη λατρεία του Θεού και στην αναζήτηση θείας οδηγίας.

γ) *Προετοιμασία για τη νίκη* ενάντια στους Φιλισταίους. Η συγκέντρωση στη Μισπά δεν ήταν μόνο πνευματική, αλλά και στρατηγική. Ο Σαμουήλ γνώριζε ότι ο λαός έπρεπε να ενωθεί και να προσευχηθεί για βοήθεια, πριν αντιμετωπίσει τους Φιλισταίους. Στη Μισπά, ο λαός αναζήτησε τον Κύριο κι αυτός τους χάρισε τη νίκη.

Συνοψίζοντας: Ο Σαμουήλ ζήτησε συνάντηση στη Μισπά για να φέρει τον λαό σε πνευματική αναζωπύρωση, να τους ενώσει σε κοινή προσευχή και μετάνοια και να τους προετοιμάσει για την επικείμενη μάχη ενάντια στους Φιλισταίους. Έτσι, η Μισπά έγινε το κέντρο μεταστροφής και υπακοής στον Θεό.

Όταν συγκεντρώθηκαν όλοι στη Μισπά, έκαναν σπονδή με νερό. Εμάς μας είναι περισσότερο γνωστές οι σπονδές με κρασί. Οι σπονδές με νερό δεν ήταν συνηθισμένες στον μωσαϊκό νόμο. Ποια είναι η διαφορά; Η διαφορά ανάμεσα στη σπονδή με κρασί και στη σπονδή με νερό αφορά κυρίως το νόημα, τη χρήση και τον συμβολισμό τους, τόσο στη βιβλική όσο και στην αρχαία θρησκευτική παράδοση: (α) Η σπονδή με κρασί συμβολίζει τη χαρά, την ευλογία, τη ζωή, την αφιέρωση και θεωρείτο πολύτιμη προσφορά (Εξ 29:40· Αρ 15). (β) Η σπονδή με νερό συμβολίζει την καθαρότητα, την ταπείνωση, τη μετάνοια. Εμφανίζεται κυρίως σε εξαιρετικές ή συμβολικές περιστάσεις, όπως εδώ στην ιστορία μας.

Οι Ισραηλίτες, λοιπόν, ενωμένοι πνευματικά και στρατιωτικά, βρίσκονταν συγκεντρωμένοι στη Μισπά ζητώντας την παρουσία και την οδηγία του Κυρίου. Κι εκεί που ήταν όλοι συγκεντρωμένοι με ταπείνωση ενώπιον του Θεού, ήρθαν να τους χτυπήσουν οι Φιλισταίοι. Και οι Ισραηλίτες τρομοκρατήθηκαν.

Εδώ πρέπει να θυμίσουμε ότι οι Ισραηλίτες είχαν πολύ λίγα όπλα στη διάθεσή τους. Οι Φιλισταίοι, προαιώνιοι εχθροί τους, είχαν εκείνη την εποχή τον έλεγχο όλης της περιοχής και είχαν φροντίσει να μην υπάρχουν πουθενά σιδηρουργόι (Α΄ Σαμ 13:19-20). Οι σιδηρουργόι έφτιαχναν τα γεωργικά εργαλεία των Ισραηλιτών (άρα οι Φιλισταίοι έλεγχαν την οικονομική ζωή τους), αλλά κατασκεύαζαν και όπλα (άρα οι Φιλισταίοι έλεγχαν και την πολεμική δύναμη των Ισραηλιτών). Μπροστά σ' αυτό το αδιέξοδο, οι Ισραηλίτες παρακάλεσαν τον Σαμουήλ να προσευχηθεί γι' αυτούς στον Κύριο, κι ο Σαμουήλ θυσιάσε ένα χρονιάρικο αρνάκι και προσευχήθηκε στον Κύριο. Έτσι, η μάχη πέρασε πια στα χέρια του Κυρίου: ο Θεός έκανε ν' ακουστούν δυνατές βροντές από τον ουρανό, οι Φιλισταίοι τρομοκρατήθηκαν και τράπηκαν σε άτακτη φυγή, και οι Ισραηλίτες ελευθερώθηκαν. Για τον Δαβίδ και για τον Ιώβ αυτή η βροντή είναι η φωνή του Κυρίου (Ιωβ 37:5· Ψλ 29:3). Θα 'λεγε κανείς ότι οι Ισραηλίτες προσευχήθηκαν με τα λόγια που έλεγε ο Μωυσής, όταν σηκωνόταν η Κιβωτός του Κυρίου: «Σήκω, Κύριε, κι ας διασκορπιστούν οι εχθροί σου! Ας φύγουν από μπροστά σου αυτοί που σε μισούν!» (Αρ 10:35). Βλέποντας οι Ισραηλίτες τους Φιλισταίους να τρέπονται κατατρομαγμένοι σε φυγή, τους καταδίωξαν έξω από τη Μισπά και ολοκλήρωσαν τον θρίαμβο του Κυρίου.

3. Η αναμνηστική στήλη «Έβεν Έζερ» (7:12-14)

Μετά τον θρίαμβο, διαβάζουμε ότι ο Σαμουήλ πήρε ένα λιθάρι και το έστησε αναμνηστικό του γεγονότος ότι ο Θεός είχε βοηθήσει τον λαό του. Ίσως είναι από τις λίγες εβραϊκές λέξεις που έχουν περάσει στο χριστιανικό μας λεξιλόγιο! Το λέμε κάθε φορά που κοιτάζουμε πίσω και βλέπουμε τις επεμβάσεις του Θεού στη ζωή μας.

Τι έχουν να μας πουν όλες αυτές οι ιστορίες του Λόγου του Θεού; Σε όλες τις Μάχες του Κυρίου παρατηρούμε ότι: (1) Ο Κύριος δεν ανέχεται τη διπλή καρδιά. Θέλει να είναι ο αποκλειστικός Θεός και μόνον αυτός στη ζωή μας. Τα είδωλα δεν έχουν θέση στη ζωή του χριστιανού. Και υπάρχουν πολλά σύγχρονα είδωλα, που μπορούν να μας αποπροσανατολίσουν (Δτ 4:24). (2) Ο Κύριος δέχεται πάντοτε τη μετάνοιά μας, όταν αυτή είναι ειλικρινής (Α΄ Ιω 1:9). (3) Ο Κύριος μας παραγγέλλει να τα αφήσουμε όλα σ' αυτόν, ακόμα και τις πιο δύσκολες μάχες της ζωής μας, κι εκείνος θα διεκδικήσει το δικίο μας με τον πιο θαυμαστό τρόπο (Ρωμ 12:19). (4) Όταν είμαστε αδύναμοι, τότε είμαστε δυνατοί, γιατί μας αρκεί η Χάρη του Θεού! (Β΄ Κορ 12:10). (5) Για τη συγχώρησή μας έπρεπε να χυθεί αίμα. Ο Σαμουήλ θυσιάσε ένα χρονιάρικο αρνί και ο Ισραήλ νίκησε. Ο Χριστός έχυσε το αίμα του για μας και νίκησε τον θάνατο, χαρίζοντάς μας τη νίκη κατά της αμαρτίας (Εβρ 9:22). (6) Ποτέ να μην ξεχνάμε τις νίκες που μας χαρίζει ο Κύριος, γιατί οι μάχες είναι δικές του. Ας γεμίσουμε τη ζωή μας με χιλιάδες αναμνηστικές στήλες και ας τις ονομάσουμε όλες «Έβεν Έζερ» (Λίθος Βοηθού) μ' ευγνωμοσύνη στην καρδιά. Αμήν.
